

DRAUGAS

LITHUANIAN WORLD-WIDE NEWS

ANTRADIENIS – TUESDAY, RUGSĖJO – SEPTEMBER 29, 2015 • Vol. CVI Nr. 114 Kaina 1 dol.

PERIODICALS

NEWSPAPER – DO NOT DELAY – Date Mailed 09-28-2015

ŠIAME NUMERYJE:

Peržengę į naują laikmetį – 8 psl.

Pažintis su Gardino lietuviais – 10 psl.

DRAUGAS

Mano laikraštis nuolatinis, patikimas, mus rišantis.

Užsienio reikalų ministras Linas Linkevičius su JAV LB XXI Tarybos sesijos dalyviais.

URM nuotr.

L. Linkevičius Clevelande:

švęskime šimtmetį kartu

Užsienio reikalų ministras Linas Linkevičius rugsėjo 25–26 dienomis lankėsi Clevelande, kur dalyvavo JAV Lietuvių Bendruomenės XXI Tarybos sesijoje.

„Artėja Lietuvos valstybės atkūrimo šimtmetis. Tai dar viena proga visam pasauliui pristatyti Lietuvą – modernią, inovatyvią ir kuriančią valstybę. Globalią Lietuvą, kurios dalis esate ir Jūs. Negalime skirstytis į ateivius ir išeivius. Turime veikti vieningai, mokėti didžiuotis savo ir savo tautiečių pasiekimais. Kelias, kuriuo ejo JAV Lietuvių Bendruomenė, yra labai svarbus ir išskirtinis, kuriant šiandieninę Lietuvą. Nuoširdžiai dėkoju už tai. Šimtmetis – puiki proga ir vėl susitelkti. Švęskime šimtmetį visame pasaulyje kartu“, – sakė ministras kreipimėsi į sesijos dalyvius.

Vizito metu ministras taip pat susitiko su Šiaurės Amerikos lietuvių fizinio auklėjimo ir sporto sąjungos (ŠALFASS) metinio suvažiavimo dalyviais bei 2016 metų Tautinių šokių šventės komiteto atstovais, apsilankė Šv. Kazimiero parapijoje, padėjo gėlių ant Prezidento Antano Smetonos ir Sofijos Smetonienės kapų Visų Šventųjų kapinėse Chardone, taip pat aplankė Lietuvos

garbės konsulatą.

Ministrą vizito metu lydėjo Lietuvos ambasadorius JAV Rolandas Kriščiūnas, Lietuvos generalinis konsulas Čikagoje Marijus Gudynas, Lietuvos garbės konsulė Ingrida Bublienė ir Lietuvos ambasados JAV ministrė patarėja Lyra Puišytė-Bostroem.

Clevelande gyvena apie 14 000 lietuvių kilmės gyventojų. JAV Lietuvių Bendruomenės Ohio apygardai vadovauja Nomedą Vučianienė, Clevelando apylinkei – Algis Gudėnas. Clevelande veikia Aušros aukštesnioji li-tuanistinė ir Šv. Kazimiero lituanistinė mokykla bei mokykla „Tėvynės žiburėliai“. Nuo 1915 m. leidžiamas laikraštis „Dirva“, 1973 m. įsteigtas Lietuvių Bendruomenės centras, įsikūręs rytiniame Clevelande. Miesto Rockefeller parke 1930 m. įkurtas lietuviškasis sodas, kuriame pastatyti kunigaikštienės Birutės fontanas (1936 m.), akmeniniai Gedimino stulpai (1936 m.), Jono Basanavičiaus (1936 m.) ir Vinco Kudirkos (1938 m.) biustai. Maironio biustas statytas 1961 m., perstatytas 2010 m.

ELTA

D. Grybauskaitė:

geresnio pasaulio tikslai neturi būti popieriniai

Rusijos vykdoma agresyvi politika ir kariniai veiksmai neleidžia tikėti šia šalimi, kad ji gali atnešti taiką, sako Jungtinių Tautų (JT) Generalinės Asamblėjos sesijoje New Yorke dalyvaujanti Prezidentė Dalia Grybauskaitė.

Pasak Lietuvos vadovės, Vakarai visada buvo už taiką ir demokratiją, ir tai įrodė savo istoriniu vystymuisi. Tuo tarpu Rusijos „taikingumas“, šiuo metu matomas Rytų Ukrainoje, Kryme, kitose pasaulio šalyse, yra abejotinas.

„Taigi pasitikėti šalimi, kuri pati vykdo agresyvią ne tik politiką, bet ir karinius veiksmus ir pati agresyviai dalyvauja kitos šalies teritorijoje, tikėti šalimi, kad ji gali atnešti kam nors taiką arba turi visiškai nuoširdžių ketinimų kažką sutaisyti, iš tikrųjų turbūt būtų labai sunku“, – sakė D. Grybauskaitė spaudos tarnybos išplatintame komentare. – 3psl.

LR prezidentė dalyvauja JT Generalinės Asamblėjos sesijoje.

EPA-ELTA nuotr.

Visa mūsų išmintis randasi iš jausmų. – Leonardo da Vinci

Nėra lengva susigaudyti, kokių pavojų Lietuvai neša į Europą plūstantys pabėgėliai iš Afrikos ir Azijos. Bet kas čia blogo, jei nežinome, o nežinodami – nuogaustaujame, abejojame, svarstome?!

Šio nežinojimo lietuviui nereikia gėdytis. Kitaip ir būti negalėjo. Mes nežinome tik todėl, kad iki šiol neturėjome tokios patirties. Mums neteko į savo miestus ir kaimus įsileisti tūkstančių Sirijos, Afganistano ir Irako gyventojų.

Užtat mes turime karčios patirties, kaip blogai pasijusdavome, kai Lietuvon plūsteldavo vokiečių, rusų ir lenkų kolonistai. Mes puikiai prisimename, ko galima tikėtis iš tokių invazijų. Ogi – vien bėdų ir nelaimių. Baltaveidžių krikščionių organizuotas invazijas pelnytai vadiname blogiu.

Tiesa, germanizacija, rusifikacija ir polonizacija atėjo negandų laikais, kai Lietuva buvo okupuota. Dabar Lietuva – nepriklausoma. Taigi oficialiai nederėtų baimintis pabėgėlių bei imigrantų. Ir vis dėlto gyvenimiška patirtis lietuviui nuolat primena, kaip kadaise būdavo sunku atsikratyti neprašytai svečiais. Kuklūs atvykėliai ilgainiui pamiršdavo savąjį kuklumą. Pavyzdžiui, atsisakydavo Lietuvoje kalbėti lietuviškai, primesdavo mums savus tikėjimus bei tvarkas. Reikalavdavo, kad mes savo žemėje gyventume pagal jų taisykles. O mes būdavome per silpni akipelšas deramai pamokyti.

Todėl lietuviai šiandien pelnytai klausia, kaip bus ši syki, kai į Lietuvą atvyks nelaimių ir vargų patyrę sirai, afganai, irakiečiai. Ar sutarsime su jais? Jei bičiuliausimės, jei draugausime – džiugu. O jei gu pyksimės? Jei jie nesilaikys lietuviškų įstatymų, nesimokys lietuvių kalbos, negerbs lietuviškų papročių?

Ką darysime, jei atvykėliai, nenorėdami paklusti lietuviškai tvarkai, susidės su Baltijos valstybėse veikiančiomis prorusiškoms jėgomis, taip pat nenorinčiomis taikstytis su lietuviškais įstatymais? Ar suvaldysime juos, jei mus jau ir dabar velniškai sunku pažaboti priešiška nusiteikusius gaivalus?

Šių eilučių autoriui įsiminė Seimo nario Kęstučio Masiulio pastebėjimai, kad net ir pačiu geriausiu atveju kultūrinės trintys – neišvengiamos. Parlamentaro manymu, net ir abiem pusėm besielgiant korektiškai mūsų bendravimą lydės nesusipratimai.

Beje, odos spalva bei religija – mažai kuo dėtos. Pritardamas Seimo nariams, manantiems, jog privertinės pabėgėlių kvotos priimtinos nebent didžiosioms Europos Sąjungos valstybėms, nes mažosios, priglautosios per daug pabėgėlių, rizikuoja prarasti savastį, noriu prisiminti keletą asmeninių patirčių.

Maždaug prieš dešimt metų su lenkų, latvių ekonominiais emigrantais teko gyventi Danijos Karalystės sostinėje Kopenhagoje. Regis, visi mes labai panašūs, todėl kivirčiai – neįmanomi. Ir vis dėlto kivirčių pasitaikydavo. Sakykim, danai buvo įpratę naktimis nerakinti nei namo, nei buto durų. Tiesiog Danijoje nebuvo vagysčių. Dirbdami naktiniais paštininkais Kopenhagos priemiesčiuose patyrėme: brukant į pašto dėžutę laikraščius durys labai dažnai atsirdavo. O koridoriuje – mobilieji telefonai, moteriški rankinukai, pinigėnai...

Kadaise Danijos parduotuvų apsaugos darbuotojai niekad netikrino pirkėjų kišenių. Jiems nė į galvą neateidavo mintis, jog gali pasitaikyti nesąžiningų žmonių: už pieštuką – sumoka, o brangiai kaštuojantį daiktą paslepia užantyje. Bet po to, kai į šalį plūstelėjo sotesnio gyvenimo ieškančių išeivių iš Rytų Europos, daniškų parduotuvų apsauga smulkmeniškai tikrindavo visas daniškai nekalbančiųjų kišenes ir užančius.

Tokių pabėgėlių nebijau...

GINTARAS VIŠOCKAS

Naktiniais paštininkais dirbti į Daniją sugužėję lenkų, latvių ir lietuvių emigrantai pirmiausiai buvo apgyvendinti Vipperodo miestelio bendrabučiuose. Danai atvykėliams sudarė kuo palankiausias sąlygas: virtuvė su arbatinukais, lėkštėmis, puodeliais, poilsio kambarys su televizoriumi, kėdėmis, čiužiniais miegui. Tiek arbatinukai, tiek lėkštės, tiek kėdės suteiktos nemokamai. Naudokitės, brangūs svečiai. O pasinaudoję – gražinkite. Deja, šios gėrybės nebuvo gražintos.

Taigi atsitiko tai, ko neturėjo nutikti. Ne danai primetė Rytų Europos emigrantams savo puikią, gražią, prasmingą gyvenimiškąją filosofiją, bet Rytų europiečiai išmokė danus nepasitikėjimo: kiekvienas be priežiūros paliktas daiktas bus pavogtas arba sulaužytas.

Atvirai sakau, tokia situacija man – nepriimtina. Aš nenoriu, kad mus pabėgėliai iš tolimųjų kraštų mokyti būtų blogo elgesio, kaip mes prie blogų manierų prisitaikyti privertėme duris nuo-

širdžiai atvėrusius danus. Aš norėčiau, kad mums tektų tik tokie pabėgėliai, kurie, jei ko nors ir išmokytų, tai tik gražių dalykų.

Kaip tas čekėnas, vardu Idrisas. 1994–1995-aisiais metais teko gyventi Čekėnijoje. Turėjau daug pažįstamų ir draugų. Idrisas – vienas iš mano pažįstamų. Jis keletą metų gyveno Vilniuje. To 16-os aukštų namo, kuriame nuomavosi butą, gyventojai jį labai gerbė ir mylėjo.

Kodėl gerbė ir mylėjo? Daugiaaukščio namo gyventojai niekaip nepajėgė sutramdyti aplinkiniuose kiemuose siautėjusių chuliganų, kurie ne tik apstumdavo iš parduotuvės grįžtančias senutes, bet ir priešerkšdavo laiptines. Visi buvo bejėgiai. Girtuokliaujančių paauglių sutramdyti nepajėgė nei savivaldybė, nei policija. Chuliganai nuolat sugrįždavo.

O čekėnas Idrisas – sugebėjo. Užteko vienui vieno trumpo pokalbio, ir mušeikos, keikūnai, girtuokliai išsilakstė kas kur. Išsinešdino visiems laikams. Be kita ko, Idrisas kalbėjo trumpai, tyliai, mandagiai. Jokių grasinimų, jokių kumščiu. Jis net nusišypsojo. Bet ramybės drumstėjai suprato – čekėnas nejuokauja.

Štai tokių pabėgėlių aš nebijau. Be kita ko, tokių manierų pramokti nekenktų ir mums patiems: jei pasakėme „ne“, tai kaip kirviu nukirtome.

Šv. Mišios – milijonui tikinčiųjų

Mišiomis Philadelphijoje, kuriose dalyvavo daugiau kaip milijonas tikinčiųjų, popiežius Pranciškus sekmadienį baigė savo viešnagę JAV.

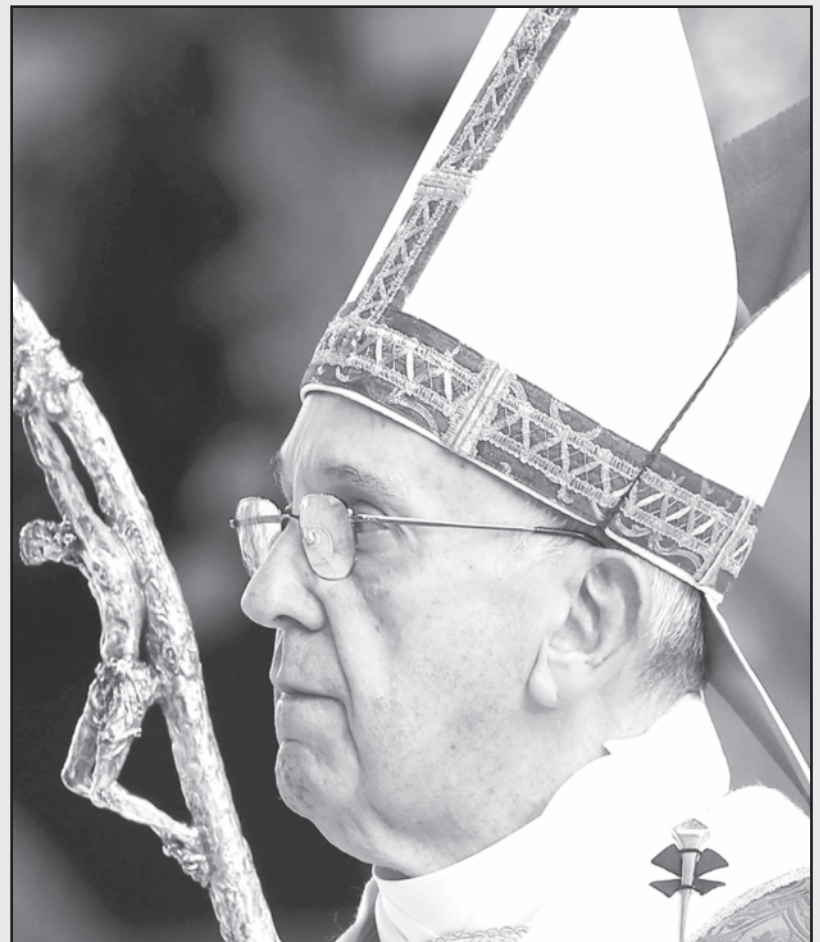
Į pamaldas prie Meno muziejaus susirinko ne tik katalikai iš viso pasaulio, bet ir kitų krikščioniškų konfesijų bei kitų religijų atstovai. Popiežius vėl didelį dėmesį skyrė šeimos ir aplinkosaugos temoms, kuriomis jau prieš tai kalbėjo JAV Kongrese Washingtono bei Jungtinėse Tautose New Yorke.

Prieš Mišias pontifikas dar apsilankė vienoje kalinimo įstaigoje ir susitiko su seksualinio išnaudojimo aukomis. „Aš pažadu, kad visi už seksualinį vaikų išnaudojimą atsakingi asmenys bus nubausti“, – pabrėžė jis. Popiežius teigė jaučiąs „didelę gėdą“ dėl smurto prieš vaikus, sukėlusio dideles kančias. Šių nusikaltimų esą daugiau negalima slėpti.

Susitikęs su kalintais, Pranciškus ragino vėl atsigręžti į gyvenimą ir pajausti, „kad mes turime uždavinį; pajausti, kad šis kalinimo laikotarpis niekada nereiškia eliminavimo“.

Popiežius JAV viešėjo šešias dienas, o prieš tai lankėsi Kuboje.

ELTA info ir nuotr.

DRAUGAS

(USPS-161000)

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE NEWSPAPER

Published on Tuesday, Thursday and Saturday except legal Holidays, Jan. 2nd, and Dec. 26th by

the Lithuanian Catholic Press Society,
4545 W. 63rd Str., Chicago, IL 60629-5532.

Tel.: 773-585-9500. Fax.: 773-585-8284

Periodical class postage paid at Chicago, IL and additional mailing offices.

Subscription Rates: \$150.00.

GARBĖS PRENUMERATA \$250.00

JAV – metams \$150.00 • 1/2 metų \$80.00 • 3 mėn. \$57.00

Pirma klase: kasdien – \$340.00 • visos savaitės \$240.00

Kanadoje (USD): – metams \$390.00 • 1/2 metų \$210.00 • 3 mėn. \$110.00
Užsakant į Lietuvą ir kitas užsienio šalis oro paštu – metams \$615.00 • 1/2 metų \$315.00
Į Lietuvą reguliariu paštu – metams \$120.00 • 1/2 metų \$66.00

TIK ŠEŠTADIENIO LAIDA

JAV – metams \$95.00 • 1/2 metų \$70.00 • 3 mėn. \$48.00

Kanadoje (USD) – metams \$150.00 • 1/2 metų \$120.00 • 3 mėn. \$75.00

Užsakant į Lietuvą ir kitas užsienio šalis: oro paštu – metams \$220.00 • 1/2 metų \$120.00
Į Lietuvą reguliariu paštu – metams \$70.00

Mažindami pašto išlaidas, pakvitavimų už prenumeratą nesiuočiame.

„Draugo“ prenumerata yra mokama iš anksto.

Administracija dirba kasdien, nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nedirba.
Redakcija dirba kasdien, nuo 7:00 iki 3:00, šeštadieniais nedirba.

Vyriausioji redaktorė –

Ramunė Lapas

vyr.redaktore@gmail.com

Kultūrinio šeštadieninio priedo redaktorė –

Renata Šereitytė

rainbow.vilnius@gmail.com

Redakcija už skelbimų turinį ir kalbą neatsako. Skelbimų kainos atsiunčiamos gavus prašymą, ką nors skelbti. Redakcija straipsnius taiso savo nuožiūra. Nenaudotų straipsnių nesaugoja. Siunčiant prašome pasilikti kopiją.

Administracijos el. paštas:

skelbimai@draugas.org

administracija@draugas.org

Sieniniame, kasdien po lapelį nuplėšiamame kalendoriuje, netikėtai užtikau *Dagotuves*. Tą pačią dieną yra minimas ir šv. Mykolas. Dagotuvės? Negirdėtas, nematytas vardas ar pavadinimas.

Paaikškinimo ieškoti skubu Vikipedijoje. Ten Dagotuvėms aptarti skirta tik trys eilutės: „Dagotuvės arba Dagos šventė (derliaus šventė), sutampa su Rudens lygiadieniu, bulviakasio (dažniausiai talkos) pabaiga. Kitados per šias paskutines šiltesnes ir saulėtas dienas buvo pagerbiamos ir apdovanojamos ‘bobutės’ – kaimo gimdyvių pribuvėjos. Taip pat tai kaimo vaikų mokslo metų pradžia. Sukrikščioninus Dagotuves imta vadinti Mykolinėmis”. Tik tiek – man neužteko. Ieškojau toliau kituose šaltiniuose.

Prisimindama jaunystę, viena moteriškė internete rašė, kad kiekvieną rugsėjį pusdienį skiria kelionei už miesto, kur žvyrkeliu važiuoja į nuošalią, bet nepaprastą vietą. „Žinau, kad ten susirinks būrys bendraminčių, būsime gamtos apsuptyje, ruošime bendrą vaišių stalą ir švęsime rudens šventę – Dagotuves”, aiškino ji.

Dagotuvės, kitaip vadinama Dagos diena, yra diena, kai po sėjos grūdas jau ima judėti ir leisti šaknis. Iki Dagos ūkininkai baigė ir bulviakasį. Latviai šiuo metu švęsdavo Jumio šventę. Jumis – tai derliaus gyvybė, užtikrinanti skalsą, laimę, gerovę. Prūsai šventė Kurkio, derlingumo ir vaisingumo dievybės šventę, derliaus pabaigtuves. Skirtingi šaltiniai teigia, kad Dagos diena buvo švenčiama antroje rugsėjo pusėje – per rudens lygiadienį arba rugsė-

Rugsėjo 29 d. yra Dagotuvės

ROMUALDAS KRIAUCIŪNAS

jo 29 d. Apie lygiadienį gamtoje vyksta svarbių pokyčių: smarkiai atvėsta ežerų vanduo, ateina pirmosios šalnos, paukščiai baigia išskristi į pietus, miškuose prasideda kanopinių žvėrių vestuvės. Dagotuvės – derliaus šventė, susijusi su pabaigtuvių vaišėmis ir bobų vasara. Seniau per tas paskutines šiltesnes dienas buvo pagerbiamos ir apdovanojamos „bobutės” – kaimo gimdyvių pribuvėjos. Iš to gal ir kilo „bobų vasaros” pavadinimas.

„Šilutės naujienose” (2014.10.02) radau aprašymą apie pernai metų Dagotuvės šventę. Žemaičių Naumiesčio Žalasis kalnas aidėjo nuo dainų ir sveikinimų. Buvo surengta ne įprastinė Dagotuvių šventė, bet viso rajono žemdirbių šventė – derliaus nuėmimo pabaigtuvės. Deivės Žemynos buvo pagerbti geriausi rajono ūkininkai ir gražiausiai sodybas tvarkantys gyventojai, pavyzdinės daugiavaiškės šeimos. Dainuota ir šokta kartu su rajono ir iš toliau atvykusiais meno ansambliais, ragauti kulinarinio paveldo patiekalai. Rašyta, kad derliaus nuėmimo pabaigtuvės paminėtos taip, kaip darydavo protėviai.

Vienas išpūdingiausių šios šventės renginių buvo ožio aukojimas, atkeliavęs iš senovės, pirmą

kartą naumiestiečių prikeltas, palydėtas ugnies šokių sušokusių vaidilučių. Vyko fotografijų ir kraštiečių išleistų knygų paroda. Skaitytas pranešimas apie šio krašto istorinius atradimus. Palapinėse ant stalų rikiavosi įvairios rudens gėrybės – namuose pagaminti sūriai, gardžiausi pyragai. Ant laužų keptuvėse kepė visokie valgiai, įskaitant žuviene, kiaušienę, blynus su uogiene. Žarijose keptos bulvės ir obuoliai. Puikavosi milžiniškas sūris, pagamintas iš 110 litrų pieno, sveriantis net 30 kg. Kiti atgabeno miško gėrybes – uogas, grybus. Buvo ir giros bei midaus, bet, mano nustebimui, alutis net nepaminėtas.

Prekeiviai siūlė keramikos, medžio, molio, tekstilės ir kitų dirbinių. Savo augintinius visiems rodė dekoratyvinių paukščių augintojai, surengę išpūdingą vištų ir balandžių parodėlę. Ant scenos viena kitą keitė iš rajono atvykusios kapelos, vokaliniai ansambliai ir šokėjai.

Laikrodžiams išmušus 6 valandą vakaro, nuo aukščiausios kalno vietos pradėjo leisti vaidilučių eiseną ir savivaldybių vadovai. Pagerbti ūkininkai ir darnios šeimos. Žibintais apdovanoti seniūnaičiai bei vietos mokyklų vadovai, kurie skleidžia ir ateityje turės skleisti šviesą ir šilumą. Nusipelnusiems veikėjams buvo įteikti įvairūs padėkos raštai. „Ir sutemus ilgai dar Žaliakalnyje skambėjo dainos...”, savo nuotaikingą reportažą baigė Vilija Budrikienė.

Džiaugsmingų ir derlingų Dagotuvių visiems, dideliems ir mažiems!

Geresnio pasaulio tikslai neturi būti popieriniai

Atkelta iš 1 psl.

Taip pat, anot D. Grybauskaitės, jau antri metai JT Saugumo Taryba tapo vienos valstybės, t. y. Rusijos, įkaite sprendžiant tokius svarbius klausimus kaip genocido paminėjimas ir įvertinimas, bendrovės „Malaysia Airlines” skrydžio MH17 lėktuvo numušimas.

„Tos rezoliucijos, kurios turėjo įnešti aiškumo, kurios turėjo užtikrinti teisingumą, buvo blokuojamos. Ar Srebrenicos, pavyzdžiui, deklaracija... Taigi matome, kad viena šalis praktiškai paralyžiuoja ir daro Saugumo Tarybą neveiklią”, – sakė Prezidentė.

Todėl, pasak Lietuvos vadovės, daugelis šalių, ne tik Lietuva, įskaitant Vokietiją, kalba apie būtinybę reformuoti JT Saugumo Tarybą, kad ši atitiktų dabartinius naujus iššūkius. Šiuo atveju esą būtina naudoti ir kitus JT turimus instrumentus, pavyzdžiui, JT Teisingumo Teismą, galintį atlikti teisingumo paieškos, užtikrinimo misiją.

Prezidentė Dalia Grybauskaitė dalyvavo Jungtinių Tautų specialiajame renginyje, kuriame patvirtinta naujus iššūkius atitinkanti darnaus pasaulio vystymosi darbotvarkė 2015–2030 metams. Naujoje programoje numatyta 17 svarbiausių tikslų – skurdo ir bado mažinimas, kokybiškas švietimas ir sveikatos apsauga, lyčių lygybė, darnus valstybių vystymasis ir vartojimas, kova su klimato kaita.

„Tarptautinės bendruomenės dėmesio laukia nuo bado ir infekcijų mirštantys vaikai, nuo smurto kenčiančios moterys, 42 tūkst. kasdien pabėgėliais tampančių žmonių, kas septintas gyvenantis skurde ir net nuo vartotojiško požiūrio nykstanti

gamta. Visiems jiems reikia realios pagalbos, o ne popierinių, gyvenimo realių neatitinkančių deklaracijų”, – sakė Prezidentė.

Pasak Prezidentės, veiksmingas vystomasis bendradarbiavimas galėtų būti galinga jėga kovojant su žmonių saugumui kylančiomis grėsmėmis – terorizmu, kariniais neramumais, augančia migracija. JT pabėgėlių organizacijos duomenimis, pernai pusė iš viso 60 milijonų žmonių pasaulyje buvo priversti palikti savo namus – tai yra tiek, kiek šiuo metu gyvena Italijoje ar Didžiojoje Britanijoje. Jei pabėgėlius apgyvendintumėm vienoje valstybėje, ji būtų 24 pagal dydį valstybė pasaulyje.

Pasak Prezidentės, pabėgėlių krizė yra globali, o ne vien ES problema, prie kurios sprendimo turi prisidėti visa tarptautinė bendruomenė. Visos valstybės turi padėti nuo persekiojimo ir pavojaus gyvybei bėgantiems žmonėms – tai įpareigoja ir 1951 metų JT Ženevos konvencija.

Taip pat Prezidentė pabrėžė, kad tarptautinė bendruomenė turi labiau prisidėti prie demokratijos plėtros ir užtikrinimo karinių konfliktų kreciamose šalyse. Negalima pamiršti Ukrainos, kurios taikiam ir saugiam vystymuisi nuolat keliama grėsmė. JT parama yra būtina visiems, kurie siekia laisvės ir apsisprendimo teisės.

JT Generalinio sekretoriaus kvietimu Prezidentė kartu su Čilės, Liberijos, Pietų Korėjos prezidentėmis bei JT gerosios valios ambasadoriais prisijungė prie Tvaraus vystymosi darbotvarkės reklamos. D. Grybauskaitė reklaminiame įrašė pristato vieną iš prioritetų – tvarų ekonominį augimą.

ELTA

Ukrainos prezidento kalbos Rusijos delegacija nesiklausė

Prez. Petro Porošenka

EPA-ELTA nuotr.

Ukrainos prezidentas Petro Porošenka apkaltino kaimyninę Rusiją savo vykdoma politika smarkiai kenkiant Ukrainos ekonomikai. „Rusija savo agresija mėgina pakirsti europietišką demokratiją, kurią pasirinko mūsų tauta. Dėl jos mano šalis jau prarado penktadalį savo ekonominių pajėgumų”, – sakė Prezidentas JT Generalinėje Asamblėjoje New Yorke. Smarkiai esą pakenkta ir aplinkai, pirmiausiai – kovų teritorijose Ukrainos Rytuose.

P. Porošenka kalbėjo JT viršūnių susitikime, skirtame vadinamiesiems tvaraus vystymosi tikslams, kuriais tikimasi įveikti bādą ir skurdą. „Nepaisant Rusijos agresijos, mes laikysimės savo įsipareigojimų, – teigė Prezidentas. – Tačiau tvarumas be taikos ir laisvės neįmanomas. To nė viena šalis neparodo geriau nei mūsų”.

Pasak P. Porošenkos, kiekviena karo diena Ukrainai kainuoja 5 mln. dolerių. „Pakilimas neįmanomas aidint sprogimams ir žūstant žmonėms. Arba jei kai kurios šalys kitoms nori primesti savo valių”, – kalbėjo jis. P. Porošenka sakant kalbą, beveik visa Rusijos delegacija demonstratyviai paliko patalpą. „Mes išėjome protestuodami prieš jo atvirai politizuojančią ir agresyvią kalbą, kuri neturi nieko bendra su viršūnių susitikimo tema”, – agentūrai TASS sakė vienas rusų diplomatas.

ELTA

TELKINIAI

Iš kairės: buvo pagerbti Mykolas ir Onutė Abariai, Elenutė Alkuvienė, Danutė Jankienė, Andrius ir Alė Butkūnai, Valentina Rauckienė ir Valentina Hotra Bulotienė. Trūksta Leonardo Balkaus. Stovi klebonas kun. G. A. Jonikas ir parapijos pastoracinės tarybos pirmininkė Laimutė Maziliauskienė Juozo Vaičiūno ir autorės nuotraukos

Virtuvės šeiminkės ir talkininkai. Iš kairės: Edmundas Kasputis, Lelė Vikantienė, Tadas Baukys, Rita Kasputienė, Margaret Rudienė, Vitas Kasputis, Alma Jankienė, Daiva Lukosievicz, Paulius Jankus ir Virga Norkevičienė. Trūksta Lino Orento.

Metinė rudens gegužinė Dievo Apvaizdos parapijoje

REGINA JUŠKAITĖ-ŠVOBIENĖ

Saulutės spinduliai, rudeninės medžių spalvos ir vaiskus oras kvietė visus į Dievo Apvaizdos lietuvių parapiją ypatingai šventei. Ir mūsų parapijos gyvenimas keičiasi kaip tie rudens lapai.

Mišios ir talkininkų pagerbimas

Metinė parapijos gegužinė vyko sekmadienį, rugsėjo 20 d. Šventė pradėta šv. Mišiomis, kurias aukojo parapijos klebonas kun. Gintaras Antanas Jonikas, vargonavo Ada Simaitytė, giesmes vedė Simona Gavrilenko, liturginius skaitinius skaitė parapijos pastoracinės tarybos vicepirmininkas Algis Kaunelis.

Baigdamas šv. Mišias klebonas pakvietė pastoracinės tarybos pirmininkę Laimutę Maziliauskienę supažindinti parapijiečius su parapijos šių metų talkininkais ir geradariais, kuriems norėjome padėkoti. Prie altoriaus prisiartino šie parapijos ažuolai ir darbščiosios bitelės: Onutė ir Mykolas Abariai, Elenutė Alkuvienė, Valentina Hotra Bulotienė, Alė ir Andrius Butkūnai, Danutė Jankienė ir Valentina Rauckienė. Pirmininkė Laimutė Maziliauskienė trumpai papasakojo apie pagerbtųjų nuopelnus šioje parapijoje. Visi jie tarnavo įvairiose pareigose ir parapijos komitetų veikloje daugiau kaip 30 metų. Kiekvienam buvo įteikta atminimo dovanėlė – stiklo kūriny su parapijos simbolika ir padėkos už ilgą darbą įrašų bei rožės žiedas. Jiems buvo sugiedota „Ilgiausių metų“ ir palydėti plojimais. Leonardui Balkui dovanėlė bus įteikta artimiausiu metu.

Detroito telkinyje, Michigan valstijoje, beliko viena lietuviška šventovė – Dievo Apvaizdos parapija. Jaunoji karta iš šių šaunuolių turi imti pavyzdį – mokytis, kaip išlaikyti parapiją, ja didžiuotis, remti, lankyti ir turėti laiko jai tarnauti.

Po to buvo pašventinta parapijiečio Edvardo Sventicko projektuota medinė atminimo lenta su užrašu: „Dievo Apvaizdos parapija dėkoja parapijie-

čiams už palikimus: Wallak šeimai (1,000,000 dol.), Alfred Russas (277,937 dol.), Verai Askew (203,173 dol.), Napoleonui Cirtautui (57,129 dol.), Vincent Bridgevaitis (15,000 dol.), Missavage šeimai (14,000 dol.), Jurgučių šeimai (10,000 dol.), Jansauskų šeimai (6,000 dol.) ir Jonui Jonynui (5,182 dol.). Klebonas padėjo šeimoms už palikimus ir pajuokavo, kad yra vietos lentoje, jei kas dar norėtų paskirti parapijai palikimą.

Baigiantis šv. Mišioms šių eilučių autorė buvo pakviesta papasakoti apie Parapijos muziejaus kūrimąsi. Jai buvo padėkota už darbą ir jai bei Edvardui Sventickui įteikta po dovanėlę – režisieriaus Arvydo Baryso dokumentinę juostą bei gėlės žiedą. (Plačiau apie muziejėlių skaitykite žemiau.)

Po to parapijiečiai ir svečiai, tarp kurių buvo jaunos šeimos su vaikučiais, gausiai rinkosi parapijos Kultūros centro salėje bei svetainėje, kur laukė vyriausiųjų šeiminkių Lelės Viskantienės, Almos Jankienės ir Daivos Lukosievicz bei jų talkininkų Ritos ir Edmundo Kaspučių, Vyto Kaspučio, Pauliaus Jankaus, Lino Orento, Virgos Norkevičienės, Tado Bauko, Margaret Rudienės, Militos Binevičienės ir Reginos Greenhalgh paruošti gardūs lietuviški patiekalai: cepelinai, dešros su kopūstais, kugelis, o vaikams – dešrelės. Prie pyragų, tortų ir kitų saldumynų stalo kvietė Lietuvos Dukterų draugijos narės Nijolė Brazienė, Milly Grigaras ir jos anūkė Kayla, Rita Mitrienė, Nijolė Zelwinder, Roma Radzevičienė, Gina Radzevičiūtė ir Janė Vaičiūnienė. Ant stalų truko gal tik gulbės pieno! Ištroškusių „alijošiaus lašais“ vaisino sporto klubo „Kovas“ atstovai Paulius Butkūnas ir Rimas Matvekas.

Kultūros centro salės stalus bei svetainę puošė rudens žiedai, kuriuos parūpino ir tvarkė Diana Buisito bei Asta Piestienė. O mūsų parapijos pastoracinės tarybos pirmininkė, miela ir visuomet besišypsanti Laimutė Maziliauskienė, spėjo visur dalyvauti ir visiems padėti.

Maisto bilietus platino Robertas Selenis, Povilas Norkevičius ir Laimutė Maziliauskienė.

Džiugu buvo matyti seniai regėtą jaunimą ir jau-

nas šeimas su vaikučiais.

Vyko trys turtingos loterijos. Pirmoji loterija – tai fantų laimėjimai – kurią organizavo ir tvarkė „Žiburio“ lituanistinės šeštadieninės mokyklos vedėja Vida Pekorienė. Antrąją – 50/50 – organizavo JAV LB Detroito skyrius. O trečioji buvo parapijos metinė piniginių loterija. Dalyviai turėjo gerą progą išmėginti laimę. Laimėtojai džiaugėsi laimikiais. Sveikiname juos!

Gegužinėje vyravo gera nuotaika. Vaikučiai linksminosi ir žaidė parapijos sodelyje pripūstoje pilyje (bounce house). Diena buvo kupina renginių, bet parapijiečiai vis vien spėjo pamatyti ir Europos krepšinio finalines rungtynes. Įdomu, kad jaunimas buvo pasipuošęs marškinėliais ir kepurėmis su lietuviškais ženklais. Gaila tik, kad lietuvių komanda nusileido ispanams.

Keli stalai buvo skirti prekyvimiui. Kristina Reinhart siūlė marškinėlius, kepures, prijuostas, rankšluosčius lietuviškais motyvais. David Alkevičius pardavinėjo paties keptą lietuvišką duoną, aguonų pyragą bei lašiniuočius. Knygos vaikams autorė Rūta Mikulionienė ir iliustruoja Vilija Matvekas pardavinėjo savo knygą „Only Once“. Rasa Šostakienė siūlė medžio dirbinių.

Rudens šventės dalyviai liko patenkinti, maloniai tarp draugų ir bendraminčių praleidę sekmadienio popietę ir tuo pačiu parėmę Dievo Apvaizdos lietuvių parapiją.

Visiems buvo padėkota už apsilankymą, talką ir už parapijos veiklos rėmimą. Labai daug darbo buvo įdėta, kad gegužinė pavyktų. Ją ruošė Dievo Apvaizdos parapijos taryba.

Parapijos muziejaus atidarymas

Tuoju po šv. Mišių klebonas perkirpo Parapijos muziejaus juostelę ir muziejų pašventino. Juostelės skiautė bus mūsų pirmasis naujas eksponatas! Parapijos muziejų galima pavadinti lietuviybės muziejumi, kuris skirtas įamžinti Dievo Apvaizdos ir buvusias Šv. Antano bei Šv. Petro lie-

Parapijos muziejaus atidarymas. Iš kairės: Regina Juškaitė-Švobienė, klebonas kun. Gintaras Antanas Jonikas, Valentina Rauckienė ir Janina Udrienė.

Prie saldumynų stalo: iš kairės: Kayla Grigaras, Milly Grigaras, Rita Mitrienė, Roma Radzevičienė, Nijolė Brazienė ir Janė Vaičiūnienė.

tuviškas parapijas.

Kaip gimė šis muziejus? Idėja kilo dar veikiant Šv. Antano lietuvių parapijai ir vis laukiant jos uždarymo bei tikintis, kad tai įvyks kuo vėliau. Šios parapijos narių vis mažėjo, vis daugiau lietuvių iškeliavdavo į Viešpaties namus. Todėl kilo mintis, galbūt vedama šventos pareigos jausmo, išsaugoti taurių Šv. Antano parapijos parapijiečių atminimą. Ta tema parapijos laikraštyje pasirodė skelbimai; „Antaninės“ parapijiečiai geranoriškai sutiko šią idėją ir pradėjo nešti man nuotraukas, knygas, tautodailės dirbinius, medžio drožinius, paveikslus, tautinę atributiką, tautinius rūbus ir dar daug ką. Viso to pradžia buvo 2008-ieji metai. Labai liūdna, kad Šv. Antano lietuvių parapija ilgainiui buvo uždaryta, tačiau mes žiūrėjome į priekį. Šv. Antano parapija susijungė su Dievo Apvaizdos parapija, ir mūsų kuklus muziejėlis atrado naujus namus. Šiandien ekspozicijos papildomos ir „Apvaizdinės“ parapijiečių dovanotais eksponatais. Mums labai pagelbėjo, kad dar Šv. Antano parapijai veikiant šešių narių Wallak šeima testamentu padovanojo išpūdingą – milijoninę sumą. Todėl tapę Dievo Apvaizdos parapijos nariais, galėjome planuoti iš tų pinigų muziejėliui pastatyti atskirą priestatą. Tačiau dėl Southfield miesto ir Oakland County įstatymų nepalankumo projektą nebuvo galima vykdyti.

Suprasdamas lietuviškų parapijų svarbą išlaikant lietuvių gerbiamas klebonas kun. Gintaras Antanas Jonikas, tuometinė parapijos pastoracinės tarybos pirmininkė Rasa Karvelienė bei visa taryba pasiūlė muziejėlį įrengti klasėje. Buvo leista naudotis klase šalia bažnyčios prieangio. Prasidėjo muziejėlio įrengimo darbai: rūšiuojamos knygos, nuotraukos, paveikslai, suvenyrai, medžio drožiniai, audiniai ir t.t. Turėjome dvi medines knygų lentynas. Buvo gautos penkios stiklinės spintos. Prie pradžios darbų prisidėjo Susan Bubnelis, Vanda Šiurkutė-Shotroff ir Nijolė Braziėnė. Vėliau pasisiūlė į talką Janina Udrienė ir Valentina Rauckienė. Buvo nuspręsta, kad trys spintos bus skirtos Šv. Antano parapijos eksponatams, pusantros – Dievo Apvaizdos parapijai ir pusė – Šv. Petro parapijai. Darbai sklandžiai ėjo pirmyn ir dėka Janinos Udrienės bei Valentino Rauckienės patarimų, pasiūlymų ir talkos Parapijos muziejus jau paruoštas lankytojams.

Ekspozicijoje galima pamatyti šių parapijų buvusių klebonų, seselių pranciškiečių nuotraukų (jos mokė Šv. Antano parapijos pradinėje mokykloje nuo 1927 m. iki mokyklos uždarymo 1972 m.), parapijų leidinių, jubiliejinių nuotraukų, įvairių knygų, enciklopedijų, Vasario 16-ios šventės proga gautų proklamacijų ir rezoliucijų iš Detroito ir Southfield miestų merų, Kongreso atstovų ir Michigano valstijos gubernatorių (nuo 1980 m. iki 2015 m.), a. a. kun. Ričardo Repšio žūties ir laidotuvių nuotraukų bei straipsnių kopijų. Taip pat audinių, medžio drožinių, gintaro papuošalų bei vitražų.

Muziejaus rengėjai dėkoja buvusiems Šv. Antano parapijos parapijiečiams už dovanotas knygas, įvairius daiktus bei nuotraukas; „Antaninės“ parapijiečiams Antanui Strakšiui ir Stasiui Šadeikai – už pagalbą sunėšant spintas ir jas sudekant į vietas; Elenutei Alkuvienei, Vandai Rauckienei ir Teresei Vaikėnaitei – už nuotraukas iš Šv. Petro parapijos gyvenimo ir švenčių, Jonui Radui – už maldaknygę, Susan Bubnelis, Vandai Šiurkutei-Shotroff ir Nijolei Brazienei – už pradžios darbus, Susan Bubnelis – už paaukottus audinius, atvirutes bei medžio drožinius; Danguolei Jurgutienei – už nuotraukas; buvusiai parapijos pastoracinės tarybos pirmininkei Rasai Karvelienei – už pagalbą; Juozui Vaičiūnui – už techninę pagalbą ir nuotraukas; Edvardui Sventickui – už staliaus darbus; dabartinei parapijos pastoracinės tarybos pirmininkei Laimutei Maziliauskienei – už rūpestį ir paramą; visų mylimam klebonui kun. Gintarui Antanui Jonikui – už dvasinę paramą, patarimus ir šio Parapijos muziejaus pašventinimą. Ypatingas ir nuoširdus ačiū Janinai Udrienei ir Valentinai Rauckienei už jų nuolatinę visokeriopą talką, patarimus, pasiūlymus bei paaukottus eksponatus. Visų indėlis yra vertinamas!

Kai apsilankysite Dievo Apvaizdos lietuvių parapijoje, Southfield, MI, vienintelėje likusioje lietuviškoje parapijoje Michigano valstijoje, nepamirškite sustoti ir aplankyti mūsų Parapijos muziejaus.

LUMA narės (iš k.): Daiva Karužaitė, Birutė Deltuvienė, Alma Morkuvienė, Romualda Laurinaitytė-Rynne, vicekonsulė Laura Dilytė-Butkiene, Rima Kašubaitė-Binder, Danutė Bartulienė, Lilija Jasaitė, Rima Sell, Margarita Stiglich. LUMA archyvo nuotrauka

Apleistas „Lietuvos darželis“ vėl žydės

DANUTĖ BARTULIENĖ

Visa prapuolę, tik trys eglės ir trijų nepriklausomos Lietuvos prezidentų – Antano Smetonos, Aleksandro Stulginskio ir Kazio Griniaus – paminklai belikę. Visa prapuolę, tik kankorėžiais nuklota dykynė, besidriekiantys žolių patalai ir aukštos eglės tartum dreba nusigandusios. Tokį Lietuvos darželį, įkurtą Michigane, Indianoje, kur 1941 metais spalio 12 dieną lankėsi ir pasodino pirmąją eglę nepriklausomos Lietuvos prezidentas Antanas Smetona, Lietuvos universitetų moterų asociacijos (LUMA) moterys rado dėka mūsų energingos pirmininkės, tuomet narės Rimos Kašubaitės-Binder. Pritardamos jos idėjai nutarėme darželį atgaivinti, kad žydinčios gėlės ir krūmai, papūtus vėjeliui, skleistų savo nepakartojamą kvapą, o lakštingalos ir kitų paukštelėlių čiulbuonėlių balsai, lyg lietuviškos dainos-sutartinės, skatintų mylėti ir branginti Lietuvą, suprasti, kokia nepakartojama ji yra. Lietuviai nuo seno brangino gamtą. Iš gamtos ir žmonių santykių kyla lietuvių iš kartos į kartą perduodamos charakterio dorybės: pasididžiavimas savo Tėvyne ir jos žmonėmis, jų kūryba, meilė gamtai, darbštumas, tvarkingumas, laisvės meilė, kūrybinis darbas.

Mūsų kraštą trypė ir alino karai ir marai, okupantai, ugnis ir geležis, bet mes, lietuviai, esame ištvėringi, kaip medžiai, kurie, rudenį numetę lapus, pavasarį vėl sužaliuoja. Likimas ir Lietuvos kraštą ištikusios negandos mus nubloškė toli nuo Tėvynės. Ilgintis Tėvynės, norint garsinti mažutes mūsų Lietuvos vardą, negausus būrelis energingų LUMA moterų, padedamų Beverly Shores Lietuvių Bendruomenės narių, atlikome daug darbų, kad darželis būtų atgaivintas. Jau sutvarkyti, perstatyti ir nuplauti (ačiū Margaritai ir Nick Stiglich) paminklai buvusiems nepriklausomos Lietuvos prezidentams. Pasodintos gėlės ir berželiai. Gėrimės naujai plytelėmis išklotais Gediminaičių stulpais, vienu svarbesnių Lietuvos valstybingumo simbolių. Tai valdovo simbolis, naudotas Gediminaičių ir Jogailaičių valdovų. Tautinių simbolių atgaivinimas viešose vietose gimdo bendrumo jausmą. Turime ir vėliavėlę, – nors maža ir palinkusi, ji mums labai brangi, tikimės įsigyti didesnę. Prisimename 1988–1989 m., kai visi drąsiai stovėjome su savo vėliavomis ir be jų dėl Lietuvos laisvės.

2015 m. rugsėjo 20 d., sekmadienį, po gražių šv. Mišių Šv. Onos bažnyčioje Beverly Shores, Indianoje, iškilmingai šventėme „Lietuvos darželio“ atgaivinimo pradžią. Mūsų gerbiama svečiai padėjo sodinti gražų berželį. Dalyvavo ir berželį sodino svečiai: Laura Dilytė-Butkienė – LR konsulato Čikago-

je vicekonsulė; Violeta Rutkauskienė – Lietuvos istorijos mylėtojų klubo pirmininkė; Birutė Vilutienė – JAV LB Tarybos narė, Šiaurės Vakarų Indianos apylinkės pirmininkė; Sigitas Savickas – Daukanto šaulių kuopos pirmininkas; Rūta Tavaraitė-Sasgen – Lietuvos vyčių #2 kuopos pirmininkė; Rūta Sidabras – Beverly Shores Lietuvių Bendruomenės pir-

LUMA įkūrėja Romualda Laurinaitytė-Rynne sodina berželius.

mininkė; Friendship Gardens nariai: Richard Houck – Tarybos pirmininkas; John Leinwebevicar – vicepirmininkas, Mary Fox – Tarybos narė; LUMA narės: Romualda Laurinaitytė-Rynne – LUMA įkūrėja; pirmininkė – Rima Kašubaitė-Binder; išdininkė – Danutė Bartulienė; atsakinga už kultūrinį darbą – Margarita Stiglich; narės – Birutė Deltuvienė, Lilija Jasaitė, Daiva Karužaitė, Alma Morkuvienė, Rima Sell ir didelis lietuvių būrys.

Šventės pabaigai Beverly Shores klubo nariai užvedė dainą „Žemėj Lietuvos ažuolai žaliuos“, kuri visiems pritariant gražiai nuvilnijo per parką, suklyso net šalia buvę vestuvinių puotos dalyviai. Tad tikimės, kad mūsų atnaujintas darželis bus patraukli ir lankoma vieta. Mes, LUMA moterys, labai norime prisidėti išsaugojant mūsų istorijos paveldą.

Jau yra keletas individualių aukotojų, stambiausi iš jų: Laura Boten – Beachside Gardens ir KAPPA KAPPA KAPPA, Delta Mu universiteto moterų klubas.

Laukiame daugiau aukotojų. Kiekvienas norintis gali užsakyti cementinę plytelę, išiamžindamas svarbaus įvykio progą už tam tikrą auką. Jomis bus klojami Lietuvos darželio takeliai, vedantys prie mūsų garbingų Prezidentų paminklų. Norintys vienaip ar kitaip paremti maloniai prašomi prisidėti – rašyti ar skambinti:

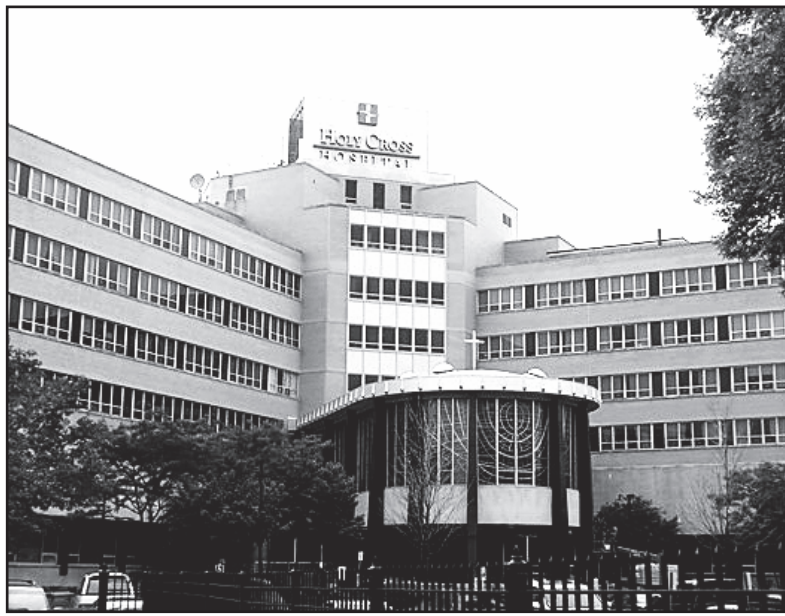
Rimai Binder tel. 847-310-2139, el. paštas: rimabinder@comcast.net

Danutei Bartulienei tel. 219-931 6306, email danuteb@att.net ar bet kuriai LUMA narei. Stengsimės išmintingai naudoti turimas lėšas.

Naujas traumatologijos centras Švento Kryžiaus ligoninėje

Dvi medicininių paslaugų organizacijos – Sinai Health System ir University of Chicago Medicine – planuoja kartu įkurti ir administruoti naują pirmos kategorijos (Level 1) traumatologijos centrą suaugusiems Švento Kryžiaus ligoninėje. Taip pat planuojama praplėsti greitosios pagalbos paslaugas šioje ligoninėje. Šių organizacijų vadovų teigimu, Čikagos pietiniams ir pietvakariams rajonams reikia traumatologijos ir greitosios pagalbos paslaugų centro, o Šv. Kryžiaus ligoninė, kuri dabar priklauso Sinai Health System organizacijai, yra tinkamoje geografinėje padėtyje – netoli tų Čikagos rajonų, kuriuose daugiausia patiriamu trauminių sužalojimų ir susišaudymų.

Bendradarbiaujant University of Chicago Medicine ir Sinai Health System, Šv. Kryžiaus ligoninė atnaujins ir praplės savo greitosios pagalbos skyrių ir pastatys modernų pirmos kategorijos traumatologijos centrą suaugusiems. University of Chicago Medicine parūpins finansavimą Šv. Kryžiaus ligoninės patalpų pagerinimui – manoma, kad projektui reikės apie 40 mln. dolerių. Sinai Health System, kuriai priklauso traumatologijos centras Mount Sinai ligoninėje, pasirūpins traumos specialistais, įskaitant ir greitosios pagalbos gydytojus, anesteziologus ir slauges, bei suteiks globos paslaugas. University of Chicago Medicine išsipareigoja aprūpinti globos specialistais, neurologijos, ortopedijos ir plastikos chirurgais, urologais ir kt. University of Chicago Medicine medicinos taipogi planuoja praplėsti savo li-

Švento Kryžiaus ligoninė

goninės Hyde Parke greitosios pagalbos paslaugas, pastatydamas modernų greitosios pagalbos suaugusiems skyrių.

Čikagos meras Rahm Emanuel pasidžiaugė, kad University of Chicago Medicine ir Sinai Health System kartu su Šv. Kryžiaus ligonine dirba kartu pietinės miesto dalies gyventojų labui. Jo teigimu, naujas pirmos kategorijos traumatologijos centras suaugusiems yra tikro pilietiškumo ir bendruomeniškumo pavyzdys.

University of Chicago Medicine duomenimis, viena iš didžiausių greitosios pagalbos paslaugų teikėjų Illinojaus valstijoje yra Šv. Kryžiaus ligoninė, kuri aptarnauja Englewood, Auburn, Gresham ir

Marquette Parko rajonų gyventojus. Ir Sinai Health System, ir University of Chicago Medicine turi didelius greitosios pagalbos skyrius. Sinai jau daugiau kaip 25 metus teikia pirmos kategorijos traumatologines paslaugas, o universiteto medikai daugiau kaip dešimt metų aptarnauja pirmos kategorijos traumas ir nudegimus patyrusių vaikų skyrius Comer vaikų ligoninėje.

Sinai Health System vadovė Karen Teitelbaum teigė, kad Šv. Kryžiaus ligoninė labai tinkama įsteigti pirmos kategorijos traumatologijos centrą suaugusiems. Sinai centras kartu su Šv. Kryžiaus ligonine savo veiklą pradėjo nuo 2013 metų. Nuo to laiko, sakė Teitelbaum, ieškoma būdų praplėsti ligoninės aptarnavimo sritis, ypač smarkių sužalojimų gydyme ir jų prevencijoje. Tik bendromis pastangomis bus įgyvendinami nauji užmojai. University of Chicago Medicine prezidentė Sharon O'Keefe teigė, kad šių medicininių įstaigų bendradarbiavimas yra geras pavyzdys.

Abi organizacijos ruošiasi pateikti prašymą atitinkamoms Illinojaus valstijos įstaigoms, kad būtų suteiktas leidimas traumatologijos centro statybai. Numatoma, kad prašymo svarstymas ir centro statyba užtruks bent dvejus metus. Tuo metu abi organizacijos ieškos papildomų medicininių darbuotojų, kurie galėtų dirbti naujajame traumatologijos centre. Vyks susitikimai su visuomenės veikėjais, bus siekiama sukurti programas, kurios labiau užtikrins sveikatos apsaugą bei bus nukreiptos į sužalojimų mažinimą.

Pagal UChicago News parengė **Rimas Černius**

Airijoje paminėtos 80-osios F. Vaitkaus skrydžio metinės

Rut Javič ir Žanos Jermakovaitės nuotraukos

RUT JAVIČ

Rugsėjo 25–27 dienomis, į nedidelį Airijos miestelį Ballinrobe, esantį vakarinėje šalies dalyje, prigužėjo lietuvių. Čia vyko jau tradiciniu tapęs saskrydis „Mums vis dar reikia sparnų“, skirtas 80-osioms Lituanica II skrydžio per Atlantą metinėms paminėti.

Feliksas Vaitkus, pilotavęs šį lėktuvą, įėjo į istoriją kaip vienintelis lakūnas vienviečiu lėktuvu perskridęs Atlantą 1935-aisiais ir šeštasis, įveikęs šį iššūkį, visoje aviacijos istorijoje. Piloto tikslas buvo pasiekti Kauną, tačiau dėl blogų oro sąlygų jam teko nusileisti Airijoje.

Metinėms skirto festivalio renginių maratona pradėjo Vilniaus savivaldybės choras „Jauna muzika“, vadovaujamas dirigento ir kompozitoriaus Vaclovo Augustino. Penktadienio vakarą Ballinrobe Šventos Marijos bažnyčioje choras atliko Vytauto Kernagio, Donato Zakaro, Vaclovo Augustino, Bob Chilliott bei Eriks Ešenvalds dainas. Koncerto klausėsi ne tik Airijos lietuviai, bet ir vietiniai gyventojai. Jautrios ir puikiai atliktos dainos sužavėjo susirinkusiuosius – vietiniai pr-

asitarė, kad toks profesionalus choras jų miestelio bažnyčioje dar nėra koncertavęs. Po koncerto choristus ir susirinkusiuosius sveikino LR Užsienio reikalų viceministras Mantvydas Bekešius. Jis pasidžiaugė, jog į saskrydį atvykę lietuviai yra puikūs Lietuvos ambasadoriai – nors Airijoje lankosi pirmą kartą, iš vietinių, su kuriais teko pabendrauti, apie čia gyvenančius lietuvius girdėjo tik gerus atsiliepimus.

Šeštadienio popietę, oficialaus šventės atidarymo metu, buvo atidengtas Felikso Vaitkaus skrydžiui atminti skirtas paminklas. Sveikinimo žodžius tarė Airijos vyriausybės bei Ballinrobe miesto atstovai, viceministras M. Bekešius, LR ambasadorė Airijoje Rasa Adomaitienė bei LR Krašto apsaugos ministras Juozas Olekas. Ministras dėkojo, jog Feliksas Vaitkus, dėl susiklosčiusių aplinkybių nusileidęs Airijoje, tarp Airijos ir Lietuvos pasėjo sėklą, kuri šalių santykiams turi teigiamos įtakos ir iki šių dienų.

Vakarinėje šventės dalyje dalyvius linksmino airiškos muzikos grupės bei lietuviški ansambliai, norintieji galėjo vaišintis lietuvišku maistu. Vakarą viešnia, žinoma žurnaliste ir istorikė Gražina Sviderskytė, skaitė paskaitą, kurioje pasidalino įdomiais ir netikėtais faktais apie Felikso Vaitkaus bei Stepono Dariaus ir Stasio Girėno skrydžius. Vakarą „vinimi“ tapo lietuviško folkloro kapela iš Vilniaus „Ratilai“. Šeštadienio programą vainikavo žibintų paleidimas į dangų, o trijų dienų šventę užbaigė kitą dieną vykusios iškilmingos šv. Mišios.

Bernardinai.lt

Parengė Vitalius Zaikauskas

LIETUVA IR PASAULIS

Demokratija šalyje patenkintų 52 proc.

Vilnius („Draugo“ info) – Gyventojų nuomonė šiuo klausimu buvo panaši ir prieš mėnesį, ir prieš metus. Tuo, kaip Lietuvoje veikia demokratija, daugiau patenkintas jaunimas iki 30 metų (54 proc. patenkinti), didmiesčių gyventojai (46 proc.), respondentai su aukštesniu išsilavinimu (60 proc.) bei su didžiausiomis šeimos pajamomis per mėnesį (52 proc.), dirbantys valstybiniame sektoriuje (50 proc.), dešiniųjų pažiūrų respondentai (56 proc.).

Dažniau už kitus demokratijos veikimu šalyje yra nepatenkinti vyresni nei 50 metų žmonės (60 proc. nepatenkinti), gyvenantys kaime (58

proc.), respondentai su viduriniu ar profesiniu išsilavinimu (61 proc.) bei su mažiausiomis šeimos pajamomis (59 proc.), darbininkai ir ūkininkai (61 proc.), pensininkai (57 proc.) bei bedarbiai (60 proc.), rusų (76 proc.) bei lenkų (75 proc.) tautybių gyventojai.

Kad šalyje reikalai iš esmės krypta į gerąją pusę, mano beveik keturi iš dešimties, arba 37 proc., gyventojų, rodo naujausia sociologinė apklausa.

Didžiausi pesimistai yra Darbo partijos (80 proc. mano, kad padėtis blogėja), partijos „Tvarka ir teisingumas“ (78 proc.) bei Lietuvos lenkų rinkimų akcijos (75 proc.) rinkėjai.

Lietuvos pašonėje tiksi iprito bomba

Vilnius (LRT.lt) – Po Antrojo pasaulinio karo Baltijos jūroje palaidota 50 tūkst. tonų cheminių medžiagų, daugiausia – nervus paralyžiuojančių dujų, vadinamų ipritu ar garstyčių dujomis. Talpintuvai, kuriuose dujos palaidotos, nėra pritaikyti tam tikslui, yra įtarimų, kad cheminės medžiagos pamažu iš jų skverbiasi.

„Šios medžiagos buvo skandinamos dvejose vietose: prie Gotlando salos ir prie Danijai priklausančios Bornholmo salos. Prie Bornholmo salos buvo nustatyta atvejų, kai šios medžiagos pateko į žvejų tinklus. Prie Gotlando sa-

Baltijos jūroje guli tūkstančiai tonų bombų su pavojingomis medžiagomis. Runet.ru nuotr.

los akivaizdžių įrodymų, kad tos dalelės pateko į mūsų pajūrį, nėra”, – sako Lietuvos gamtos fondo vykdomasis direktorius Edmundas Greimas.

Energetikos ministro vizitas JAV

Vilnius (Vyriausybės info) – Energetikos ministras Rokas Masiulis išvyko į JAV, kur susitiks su šios šalies politikais, garsiais energetikos ekspertais, mokslo ir verslo atstovais.

Vizito tikslas – stiprinti Lietuvos ir JAV dvišalį bendradarbiavimą energetikos srityje, pasidalinti patirtimi energetikos saugumo bei strateginių energetikos projektų įgyvendinimo srityse. Viena iš temų susitikimuose bus JAV energetinių išteklių eksportas į Europą ir konkrečiai – Lietuvą. Tuo tikslu Washingtone numatytas susitikimas su JAV Senato Energetikos ir gamtinių išteklių komiteto pirmininke Lisa Murkowski, JAV Valstybės departamento specialiuoju pasiuntiniu ir tarptautinių energetikos klausimų koordinatoriumi Amos Hochstein, kitais aukštais politikais ir pareigūnais.

Naujovė besimeldžiantiems

Vilnius (Lietuvos vyskupų konferencijos info) – Lietuvos vyskupų konferencijos prašymu Dievo kulto ir sakramentų kongregacija leido Lietuvos vyskupijoms į Švč. Mergelės Marijos litaniją lietuvių kalba įterpti naują kreipinį „Motina gailestingumo“, o į litaniją lotynų kalba – kreipinį „Mater misericordiae“. Ši invokacija bus giedama ar kalbama po invokacijos „Motina Dievo malonės“ (lotynų k. – „Mater divinae gratiae“).

Dievo kulto ir sakramentų kongregacijos rašte rašoma: „Jo Ekscencijai Gintarui Grušui, Vilniaus arki-

vyskupui, Lietuvos vyskupų konferencijos pirmininkui, 2015 m. birželio 2 d. laišku prašant, remiantis Popiežiaus Pranciškaus šiai Kongregacijai suteiktais įgaliojimais, išnagrinėję tai, kas pateikta, noriai leidžiame Švenčiausiosios Mergelės Marijos litanijoje (Loreto litanijoje) pridėti invokaciją ‘Motina gailestingumo’ po invokacijos ‘Motina Dievo malonės’.

Motina Dievo malonės, melski už mus!

Motina gailestingumo, melski už mus!

Motina tyriausioji, melski už mus!”

E. Kohver sugrįžo namo

E. Kohver išmainytas į Rusijos šnipą.

news.err.ee nuotr.

Maskva (ELTA) – 2015 metų rugsėjo 26 d. Kuničina Goros pasienio perėjoje Pskovo srityje ant tilto per Puzos upę Estijos specialiosios tarnybos darbuotojas Eston Kohver, Rusijoje nuteistas už šnipinėjimą, buvo iškeistas į buvusį Estijos VRM Saugumo policijos departamento karininką Aleksejų Dresseną, kalėjusį už slaptų duomenų perdavimą Rusijos FST.

Estijos žvalgybos pareigūnas buvo pagrobtas Rusijos specialiųjų tarnybų 2014 metų rugsėjo 5 d. darbo metu netoli Luhamos pasienio kontrolės punkto Estijoje. Maskva tvirtina, kad pareigūnas buvo sulaikytas Rusijos teritorijoje.

Šių metų rugpjūčio 19 d. Pskovo srities teismas nuteisė E. Kohver 15 metų kalėti.

Migrantai tebeplūsta į Europą

Praha („Draugo“ info) – Čekijos kariškiai padės kolegoms vengrams saugoti sienas nuo migrantų. Tai pranešė Čekijos generalinio štabo viršininkas Josef Bečvar.

Čekijos gynybos ministerijos vadovas Martin Stropnický pranešė, kad gautas kolegų iš Budapešto prašymas suteikti jiems tokią pagalbą.

Per mažiau kaip devynis šių metų mėnesius į Vengrijos teritoriją atvyko beveik 200 tūkstančių pabėgėlių. Rugsėjo 25 dieną į Vengriją, daugiausia – iš Kroatijos, pateko rekordinis vienai dienai migrantų skaičius – 10 046.

Pakeitė poziciją migrantų klausimais ir Norvegija. Norvegijos socialinės apsaugos sistema neatlaikys pabėgėlių antplūdžio, pareiškė šalies premjerė Erna Solberg.

„Be abejo, žmonės nerimauja dėl pabėgėlių iš Artimųjų Rytų likimo, bet

reikia plačiau žvelgti į situaciją ir suvokti mums iškilusių uždavinių mastą. Norvegija neįstengs priimti visų, todėl reikia daugiau nuveikti tuose regionuose, kur kilo humanitarinė krizė, – sakė ministrė pirmininkė. – Mūsų socialinės apsaugos sistema nepritaikyta patenkinti didelio į šalį atvykstančių migrantų skaičiaus reikmes”.

Anot E. Solberg, net Vokietija buvo priversta pritildyti savo retoriką pabėgėlių klausimu, supratusi, kad jos žinia neteisingai interpretuojama, ir tai tik apsunkina iškilusias problemas.

Manoma, kad per pirmuosius devynis šių metų mėnesius migrantų, prašančių prieglobsčio Norvegijoje, skaičius viršys 12 tūkstančių. Iki metų pabaigos šis skaičius gali pasiekti 16–20 tūkstančių – rekordinį per pastaruosius 20 metų lygį.

Rusija susikirto su Lenkija

Maskva (Faktai.lt) – Rusijos užsienio reikalų ministerija iškviėtė Lenkijos ambasadorę Katarzyna Pelczynska-Nalęcz pareikšti protestą dėl vandalų nusiaubtų sovietų karių kapinių Lenkijos Mileičicės kaime.

Ministerija savo tinklalapyje patalpintame pranešime nurodė reikalavusi Lenkijos imtis būtinų priemonių, kad vandalai būtų rasti ir pašalinti baudžiamojon atsakomybėn.

Kaip pranešė Lenkijos radijas, nežinomi vandalai nusiaubė daugiau nei 50 sovietų karių, žuvusių Antrojo pasaulio karo metu, antkapių. Per incidentą buvo apgadintos antkapius puošiančios raudonos žvaigždės.

Rusija jau antrą kartą per aštuonias dienas iškviėtė Lenkijos ambasadorę. Pirmąjį kartą Rusija iškviė protesto notą Lenkijos vyriausybei dėl paminklo, skirto Antrojo pasaulinio karo laikų Sovietų Sąjungos generolui Ivanui Černiachovskiui, demontavimo Malšiakukio miestelyje.

Tačiau Lenkija taip pat nenutylėjo – artimiausiomis dienomis Rusijos ambasadorius bus iškviestas į Lenkijos URM, dėl jo pareiškimų apie Antarąjį pasaulinį karą.

Ministerijos nuomone, Lenkijos televizijos kanalo TVN24 laidoje nuskambėję RF nepaprastojo ir įgaliootojo ambasadoriaus Sergejaus Andrejevo samprotavimai kenkia Lenkijos ir Rusijos santykiams.

Mat parodytame interviu televizijos kanalui S. Andrejevas pareiškė, kad dabar Rusijos ir Lenkijos santykiai yra blogiausi nuo 1945 metų. Pasak jo, taip atsitiko dėl Lenkijos kaltės, kadangi Varšuva išaldė visus politinius, kultūrinius ir humanitarinius ryšius.

Kalbėdamas apie Antrojo pasaulinio karo priežastis, Rusijos diplomatas teigė, kad Lenkija praėjusio amžiaus ketvirtajame dešimtmetyje daug kartų blokavo koalicijos prieš Hitlerinę Vokietiją sudarymą, tad iš dalies jai tenka atsakomybė už jo pradžią.

Fotografas Ignas Stropus

Stropus Kazimieras sugrįžta iš Pirmojo pasaulinio karo, prie namo pasitinka motina Jucinta ir broliai dvyniai Vladas bei Justinas. Matmenys 5,7 x 8,7 cm. I. Stropus. Pakutuvėnai. 1916. Stanislavos Šimkienės šeimos albumas

Kadrai, peržengę į naują laikmetį

Pokalbis su knygos *Pirmieji pajūrio fotografai* autore Jolanta Klietkute (II)

RAIMUNDAS MARIUS LAPAS

Pradžia – rugsėjo 26 d. „Drauge“

<...> turėdamas laiko, bėgte bėgo ieškoti grožio. Nesiskaitė nė su išlaidom. Buvo tikrai meniškios sielos ir polėkių žmogus. Buvo menininkas mėgėjas. <...> Visa dūšia atsigaudavo, kai išeidavo pajūrio fotografuoti..

Prof. Algis Stropus apie savo tėvą Igną Stropų

Š. m. sausio 20 dieną sukako 130 metų, kai Pakutuvėnų kaime gimė vienas garsiausių Lietuvos pajūrio fotografų Ignas Stropus (1885–1959). Iki šiol žinoma jo biografija buvo gana skurdi ir iš dalies klaidinga. Pagerbdama fotografo kūrybinį palikimą, daugelį metų archyvuose, muziejuose, privačiose kolekcijose, šeimos albumuose Jolanta Klietkute kruopščiai rinko smulčiausias detales ir bandė lipdyti vientisą asmenybės, gyvenimo, veiklos istoriją. Šiandien mudviejų pokalbio metu Jolanta truputėlį praskleis laiko šydą ir supažindins „Draugo“ skaitytojus su mažutėle dalele to, kas sukaupta jos monografijoje *Pirmieji pajūrio fotografai: Paulina Mongirdaitė. Ignas Stropus*.

Metęs mediciną, pamilo fotografavimą

– Paulina Mongirdaitė neturėjo fotografijos rinkos monopolio – vienvaldystės šiame pajūrio kurorte? Juk buvo nors vienas „konkrentas“ – Ignas Stropus, ar ne?

– Ne visai teisingas teiginys. Ignas Stropus Pa-

langoje įsikūrė tik 1921 metais, kai Paulina dėl ligos jau buvo pasitraukusi iš fotografijos verslo. Spėju, kad jie susipažino, nes gyveno toje pačioje gatvėje, buvo vieninteliai miestelio fotografai. Peržvelgiant Igno Stropaus kūrybą, būtent Palangos laikotarpiu jo stilius labai stipriai pasikeičia – jis išeina iš studijos ir, kaip ir Paulina, ima fotografuoti vietovaizdžius, architektūrą, gamtovaizdžius. Jis jau eina toliau už Mongirdaitės kūrybą ir ima fotografuoti įvairius renginius, stovyklas grynai reportažiniu, o ne statišku „paviljoniniu“ žvilgsniu.

– Savo knygoje rašai, kad Ignas apie 1904–1906 m. galėjo tarnauti Rusijos-Japonijos karo pabaigoje. Grįžęs iš kariuomenės hipnozės būdu emė gydyti nervų sistemos ligomis sergančius žmones. Mane stebina tai, kad Ignas nutarė įsigyti „rimtesnę“ profesiją – tapti fotografu...

– Tiesiog gydytojo darbas jam buvo neįdomus. O anuo metu „fotografai“ turėjo tam tikrą svorį ir atskirą vietą visuomenėje. Tai buvo ganėtinai nauja ir įdomi profesija. Žinoma, jis tikėjosi ir atitinkamo užmokesčio, kad pajėgtų išlaikyti savo šeimą. Jis pirmasis Kretingoje įkūrė meno fotografijos įmonę „Birutė“, tad buvo paklausus – nes vienintelis.

– Ar Stropus buvo savamokslis, ar specialiai studijavo fotografijos mokslus, kaip Mongirdaitė?

– Ignas Stropus fotografijos mokėsi pas garsų to meto Plungės fotografą Mendelį Berkovičių. Vėliau, jau įkūręs savo ateljė, bendradarbiavo ir tuo pačiu žinias tobulino pas Alfonsą Survilą, kuris fotografiją studijavo Rygoje.

– Tačiau pirmąją savo fotoateljė Stropus atidarė Kretingoje o ne Palangoje?

– Stropus buvo verslininkas. 1908 metais Plungėje, kur jis mokėsi fotografijos, jau buvo keli fotografai, Palangoje garsėjo Paulina Mongirdaitė, o pusiaukelėje – Kretingoje nebuvo nė vieno fotografo. Tikiu, kad Kretingą pasirinko strategiškai.

– Pasirodo, kad jis turėjo ir mokinių...

– Visi fotografai turėjo mokinių. Nuotraukoms daryti, ryškinti, retušuoti, galų gale net fotoateljė šluoti ir tvarkyti reikėjo ne vienu darbą rankų. Taigi, visuomet ateljė būdavo po kelis mokinius. Paulina Mongirdaitė taip pat turėdavo po kelis mokinius, tik, deja, jų vardų nepavyko aptikti.

– Ignas išvyko į Plungę, ten įkūrė savo ateljė, o Palangoje likusi žmona Ieva tęsė vyro darbą?

– Nežinau, kodėl Ignas Stropus norėjo, kad jo sūnus mokytųsi būtent Plungės gimnazijoje. Gal todėl, kad jis pats joje mokėsi? Tačiau Ignas ryžosi drastiškam gyvenimo perversmui ir trejiems metams (kol mokysis sūnus) išvyko į Plungę. Tačiau sustabdyti jau įsuktą verslą Palangoje buvo neprotinga ir nepelninga, tad čia fotografe liko dirbti jo žmona Ieva. Beje, sugrįžus Ignui, moterys vis vien mieliau eidavo fotografuotis pas jo žmoną, nes ji kruopščiau retušuodavo nuotraukas: panaikindavo spuogelius, veido nelygumus...

Fotografai buvo pareigybė, o ne tautybė

– 1937 m. Palangoje įregistruoti keturi profesionalūs fotografai bei fotolaboratorijos. Ar jie visi buvo sezoniniai? Ar žydai eidavo pas lietuvių Stropų fotografuotis?

– Ne, tai ne sezoniniai, o jau nuolatiniai fotoateljė. Konkurencija didėjo. Dažnai susiduriu su keistu mūsų laikų reiškiniu, kai XIX a. pab. – XX a. pr. mąstymą bandome vertinti mūsų laikų šablonais.

Orkestras. Nuotrauka paženklinta įspaudu „Palanga Meno – Fotogr. Stropus“. 1928 Sauliaus Žulkaus kolekcija

Algirdas Stropus. Fotografiniai eksperimentai – triguba ekspozicija. I. Stropus (?). Albino Kijausko šeimos albumas

Vartotojų bendrovė „Talka“ Palangoje, Vytauto g. 66 (įkurta 1911 m. Stasės Vaineikienės iniciatyva). Nuotrauka paženklinta įspaudu „Palanga Meno 0 Fotogr. Stropus“. 1933.

Dainiaus Raupelio kolekcija

Taip, eidavo žydai fotografuoti pas lietuvių, eidavo pas lenkaitę Pauliną. Fotografas buvo pareigybė, o ne tauitybė.

– Igno Stropaus žmona pastebėjo, kad fotografas nemėgo darbo paviljone, studijinės fotografijos?

– Neatrodė, kad labai nemėgo, nes jo studijinės nuotraukos labai apgalvotos, meninės, išraiškingos. Taip nepadarė žmogus, nemėgstantis savo darbo. Galbūt šiais žodžiais ji norėjo pasakyti, kad Ignas daug mieliau fotografuodavo gamtoje, nei studijoje.

– Ar Stropus, kaip ir Mongirdaitė, leisdavo atvirukus?

– Anais laikais dauguma fotografų, ypač kurortų fotografų, leisdavo atvirukus. Tai buvo gana nemažas pajamų šaltinis.

– Kuo savo dvasia skiriasi Stropaus ir Mongirdaitės darbai?

– Man jie nesiskiria, o nuostabiai papildo vienas kitą. Tik žvelgdama į abiejų fotografų darbus kartu, matau nuoseklią Palangos ir pajūrio istoriją nuo XIX a. pabaigos iki beveik 1945 metų. Savo dvasia jie labai panašūs. Žinoma, Stropaus darbai po Pirmojo pasaulinio karo jau peržengė į naują laikmetį: daug drąsesnės ir išraiškingesnės pozos, naujovės technikoje, filtrai, elektros apšvietimas. Stropus labai intensyviai fotografavo įvairius renginius ir šventes. Labai norėjau, kad knygoje daugiau kalbėtų ne tiek tekstas, kiek pačių fotografų darbai. Bandžiau surinkti kažką panašaus į fotografų darbų katalogą.

– Kokia Tavo mėgstamiausia Stropaus nuotrauka ar atvirukas?

– 189 puslapyje viršuje esanti nuotrauka „Stropus Kazimieras sugrįžta iš Pirmojo pasaulinio karo“. Reta nuotraukų su tokiu stipriu emociu užtais: motina, metusi grėblį, prie koplytstulpio pasitinka sugrįžtantį, lazdele pasiramščiuojantį, sūnų. Kadro atsvara – kitos dvi figūros: atbėgantys pasitikti broliai.

Istorijos būtų nugrimzdusios nebūtin...

– Savo rankose laikau Tavo parengtą puikų 320 puslapių albumą *Pirmieji pajūrio fotografai: Paulina Mongirdaitė / Ignas Stropus*. Dovanodama šią neeilinę knygą tvirtinai, kad nesi nei fotografijos, nei jokia kita specialistė. Tai koku stebuklingu būdu „ne specialistė“ parengė tokį kruopščiai sureduotą akademinį leidinį?

– Iš anksto teisinasi, nes rinkdama medžiagą šiai knygai labai dažnai susidurdavau su klausimu: „ką tu atstovauji?“ Išgirdę atsakymą, kad nieko neatstovauju, kad renku medžiagą knygai savo noru ir tik laisvalaikiu, nes ji neturi nieko bendra su mano tiesioginiu darbu, daugelis toliau nė nekalbėdavo. Gaudavau replikų, kad tai bus eilinė profaniška rašliava, kokių dabar jau pilna išleista. Dažnai norėjosi viską mesti ir gyventi savo ramų, tylų gyvenimą. Bet... širdį skaudėjo dėl to, kad tiek daug pajūriui nusipelnę fotografai dingsta praeityje, o išlikusi informacija apie juos yra skysta ir dažnai klaidinga. Rinkau medžiagą tik sau, už mažiausius popierėlius ar faktus, skenus, leidimus publikuoti kartais mokėjau mano šeimos finansinei padėčiai nežmoniškais pinigais... Šią dalį prisiminti sunku ir liūdna. Bet rinkdama medžiagą sutikau ir labai daug neįrealiai nuostabių žmonių. Žaviuosi

Darbininkai. Nuotrauka paženklinta įspaudu „Palanga Meno – Fotogr. Stropus“

Ritos Nagienės kolekcija

Lietuvos kolekcininkais, kurie mane palaikė, kurie už dyką dalijosi savo kolekcijų eksponatais, dalijosi kontaktais, klausinėjo vienas per kitą. Sutikau daug nuostabių muziejininkų, bibliotekininkų, visa širdimi atsidavusių mūsų krašto istorijos išsaugojimui. Esu dėkinga likimui už šias nepaprastai šiltas pažintis. Knygą parengti padėjo mano viso gyvenimo patirtis: juk augindama vaikelius uždarbiaudavau maketuodama įvairius leidinukus, taip pati išmokau naudotis kompiuterinėmis maketavimo programomis, igavau reikiamos patirties ir įgūdžių, kad drįsčiau pati imtis solidžios knygos dizaino ir maketavimo. Studentavimo laikais, rašydama Pranciškoniškojo jaunimo tarnybos veiklos kroniką, išmokau sisteminti, analizuoti, apibendrinti faktus... ir t. t.

Tikiu, kad kiekvienas žmogus gimdamas atsineša kažkokią savo dovaną ar neregimą paskirtį. Save priskirčiau prie „Kronikininkų“, t. y. žmonių, kurie net patys nežinodami kodėl, renka, užrašinėja įvairius faktus, kol, galų gale, gyvenimo pabaigoje pamato nuostabią iš tų faktų sudėliotą istoriją.

Džiaugiuosi, kad knyga išėjo, pavyko, patiko skaitytojams (nors pati dabar matau daug trūkumų ir net dizaino broko). Galbūt ji gali būti mažutis įrodymas tiems skeptikams, su kuriais man teko susidurti, kad net pilka peilytė iš provincijos vis dėlto gali atlikti profesionalų darbą.

– Kas finansavo knygos išleidimą?

– Keturis kartus rašiau paraišką Kultūros tarybos konkursams, ta-

čiau finansavimas nebuvo skirtas, nes neaiški mano kompetencija. Trejus metus truko lėšų rinkimas: aukojo privatūs žmonės, organizacijos. Puse reikiamos sumos iš projektinių lėšų skyrė Kretingos ir Palangos savivaldybės. Tikras stebuklas buvo Lietuvos nacionalinis muziejus, kuris tiesiai iš spaustuvės nusipirko dalį tiražo, tokiu būdu padengdamas trūkstamą spaudai sumą. Esu labai labai dėkinga kiekvienam prisidėjusiam prie knygos išleidimo. Be jų pagalbos ši knyga, tikriausiai, dar dešimtmetį tūnotų tik mano kompiuteryje. O juk būtent šiais metais yra abiejų fotografų jubiliejai: Paulinai Mongirdaitėi 150 metų, Ignui Stropui – 130.

– Minėjai, kad neseniai Tavo išleistas albumas 500 egzempliorių tiražu tarp knygų mylėtojų greit ištirpo. Ar tai reiškia, kad ruošiami antra, gal net papildyta laida?

– Labai svajoju apie antrą, papildytą leidimą. Tai priklauso nuo finansavimo ir skaitytojų poreikio.

– Jei kas iš mūsų skaitytojų norėtų įsigyti šio reto grožio albumą, kur jie turėtų kreiptis?

– Gali rašyti man elektroniniu paštu 15polia@gmail.com. Deja, pašto paslaugos už siuntimą tokios sunkios knygos į JAV nemažai kainuoja. Knygos pristatymą, t. y. keletą lapų galima pavartyti internete:

http://issuu.com/jolantaklietkute/docs/knygos_maketo_juodras-tis_2014_10_21

– Ačiū už pokalbį.

Palangiškių atsisveikinimas su Jono Šliūpo šeima, išvykstančia kelionėn į JAV (iš tikrųjų į 1939 m. Pasaulinę parodą New Yorke – R. M. L. pastaba). Pirmoje eilėje iš kairės: 2 – generolas Valerijonas Mikalojus Ramanauskas, 4 – Jonas Šliūpas su 6 metų sūnumi Vytautu (dabar gyvenantis Kalifornijoje – R. M. L. pastaba), 7 – Grasilda Šliūpienė (Gauslytė), 8 – Klomposaitė, žydų atstovė miesto valdybos narė. Antroje eilėje stovi: 2 – Bronius Jonušas (?), kapelmeisteris, už Jono Šliūpo – apskrities viršininkas Vaišnys, iš dešinės pirmas – dr. Liudas Vaineikis. Matmenys 11,4 x 16 cm. Nuotrauka paženklinta įspaudu „Palanga Meno – Fotogr. Stropus“. 1936 (turi būti 1939 – R. M. L. pastaba).

Alfonso Zaleskio šeimos albumas

SKAUSMO GYDYMAS

DR. RENATA VARIAKOJYTĖ

SKAUSMO GYDYMO SPECIALISTĖ

7600 W. College Drive

Palos Heights, IL 60463

Tel. 708-361-5550

Nugaros, kaklo, galvos, sąnarių bei kitų skausmų gydymas

VIDAUS LIGOS

EDMUNDAS VIŽINAS, M.D., S.C.

VIDAUS LIGŲ GYDYTOJAS

Kalbame lietuviškai

6918 W. Archer Ave. St. 5 ir 6

Chicago, IL 60638

Tel. 773-229-9965

Valandos susitarus

AKIŲ LIGOS

DR. ŽIBUTĖ ZAPARACKAS

DR. PAUL KNEPPER

Akių ligos – chirurgija

150 E. Huron, Suite 1000

Chicago, IL 60611

Valandos susitarus

Tel. 312-337-1285

ARAS ŽLIOBA, M.D.

AKIŲ LIGOS – CHIRURGIJA

219 N. Hammes Avenue

Joliet, IL 60435

Tel. 815-741-3220

DANTŲ GYDYTOJAI

DR. JOVITA KERELIS

DR. DAIVA BIDVA

DANTŲ GYDYTOJA

9525 S. 79 th Ave., Hickory Hills, IL

Tel. 708-598-8101

EUGENE C. DECKER, DDS, P.C.

DANTŲ GYDYTOJAS

Lietuviams sutvarkys dantis už prieinamą kainą

Susitarimui kalbėti angliškai arba lietuviškai

4647 W 103 St, Oak Lawn, IL

25 E Washington, Ste 1121,

Chicago, IL Tel. 708-422-8260

Jubiliejų atšventę Gardino lietuviai planuoja naujus darbus

ALGIS VAŠKEVIČIUS

Baltarusijos miestas Gardinas – visai netoli Lietuvos, nuo Druskininkų jį skiria mažiau nei 40 kilometrų, tačiau kelionė užtrunka, nes pasienyje ilgai tikrinami dokumentai, reikia pildyti daug popierių, kelis kartus tikrinama automobilio bagažinė. Niekas čia neskuba, nors keliautojai iš Lietuvos jau prieš tai būna sugaišę daug laiko ir išleidę nemažai pinigų, kol gaus vizas, perka draudimą. Bet nieko nepadarysi – Baltarusija nėra Europos Sąjungos šalis ir vargu ar greitai bus. Spalio 11-ąją čia vyks prezidento rinkimai, ir niekas neabejoja, kad nuo 1994 metų šalį valdantis Aleksandras Lukašenka bus perrinktas penktai kadencijai.

Gardine gausu lietuviškų ženklų. Dar 1241 metais jis buvo prijungtas prie Lietuvos Didžiosios Kunigaikštystės. Lietuvos kunigaikščio Traidenio valdymo metais čia įsikūrė nemažai jotvingių ir prūsų. XIV a. antroje pusėje jame kaip Gardino dalinis kunigaikštis kurį laiką rezidavo Vytautas, vėliau – ir daugelis Lietuvos didžiųjų kunigaikščių.

1918–1919 m. Gardinas priklausė Lietuvai (jai šį miestą 1920 m. liepos 12 d. taikos sutartimi pripažino ir Sovietų Rusija), 1919–1939 m. jis buvo okupuotas Lenkijos, 1939 m., Sovietų Sąjungai ir Vokietijai užgrobęs ir pasidalijęs Lenkijos teritoriją, atiteko Baltarusijai. Dabar Baltarusijos Gardino srityje gyvena apie 1,146 mln. gyventojų, o lietuviai čia tesudaro 0,3 proc. visų gyventojų skaičiaus.

Sovietiniais metais lietuviškumo čia buvo labai mažai, bet reikalai pasikeitė, kai po Lietuvos Nepriklausomybės atkūrimo Gardine buvo atidarytas Lietuvos Respublikos konsulas ir bendravimas tarp Gardine ir Lietuvoje gyvenančių lietuvių tapo lengvesnis. Netrukus daugelis ten nuo seno gyvenančių mūsų tautiečių susibūrė į Gardino srities lietuvių susivienijimą „Tėvynė“, kuriam ėmėsi vadovauti Bendruomenės pirmininkas tikras žemaitis Algimantas Dirginčius.

„Už tai, kad susibūrėme, turime būti dėkingi kito Baltarusijos kaimelio – Pelesos lietuviams. Būtent jie paskatino įkurti Lietuvių Bendruomenę ir Gardine. Aplink Pelesą dar yra 16 kaimų, kuriuose daugiau kaip pusė gyventojų yra lietuviai. Patalpas, kuriose įsikūrėme prieš 20 metų, mums davė tuometis Gardino srities vykdomojo komiteto pirmininko pavaduotojas Aleksandras Milinkevičius, kuris vėliau tapo prezidento A. Lukašenkos varžovu prezidento rinkimuose, sėdėjo kalėjime, buvo opozicijos lyderiu“, – prisiminė 16 metų draugijai vadovavęs jos įkūrėjas A. Dirginčius.

„Tėvynė“ įsikūrė buvusios muzikos mokyklos salėje, kuri buvo atskirta pertvaromis ir įkurti trys kambariai. Pastatas pačiame miesto centre yra išlikęs dar iš XVIII amžiaus, grafo Antano Tyzenhauzo laikų. Lėšų remontui skyrė Lietuvos Vyriausybė, 1996 metais čia pradėjo veikti sekmadieninė lietuvių kalbos mokykla, kuri veikia iki šiol. A. Dirgin-

Paminklas Vytautui Didžiajam iškilo Lietuvių Bendruomenės įkūrimo Gardine proga.

Buvusios Vytauto bažnyčios vietoje – atminimo ženklas A. Vaškevičiaus nuotraukos

Buvęs ilgametis „Tėvynės“ vadovas A. Dirginčius iš Lietuvos atvykusiems svečiams parodo miesto įžymybes..

A. Juodaitis džiaugiasi, kad bendruomenės veikla tęsiasi jau daugiau kaip 20 metų.

čius pasakojo, kad pirmuosius pusantrų metų mokytojai iš Druskininkų važinėjo negaudami jokio atlygio, vėliau šiek tiek pinigų gauta iš Lietuvos tautinių mažumų ir išsvietos departamento.

Mokytojas Jonas Jančiulis iki šiol atvažiuoja sekmadieniais iš Druskininkų. Besimokančiųjų skaičius čia beveik visą laiką pastovus – nuolat besimokančių vaikų ir suaugusiųjų įvairiais mokslo metais siekia nuo dvidešimties iki trisdešimties moksleivių. Į mokyklą priimami visi pageidaujantys, bet kokio amžiaus, tautybės ir pilietybės vaikai ir suaugę asme-

nys. Mokykloje dirbama ir jos lankytojai yra mokomi pagal lietuvių kalbos ir istorijos-etnokultūros programas.

„Dirbti iš Lietuvos važinėjantiems mokytojams čia yra sudėtinga dėl sienos kirtimo, kur tenka sugaišti daug laiko. Be to, keičiasi ir tvarka pasienyje – prieš kurį laiką išleistas įsakymas, kad siekiant išvengti daug pigesnių baltarusiškų prekių įvežimo į Lietuvą (benzinas čia perpus pigesnis nei Lietuvoje) sieną galima kirsti tik kas aštuonias dienas. Bet mokykla yra sekmadieninė, kas septynios dienos vyks-

„DRAUGO“

prenumeratoriai gali skaityti „Draugą“ internete be jokio papildomo mokesčio. Pageidaujantys turėtų parašyti apie tai administracijai: administracija@draugas.org ir gauti „log in“ bei slaptažodį.

SKAITYKITE

„DRAUGĄ“
GREIČIAU!

ATLANTIC Express Corp.

SIUNTINIAI

LIETUVA, LATVIJA, ESTIJA, LENKIJA, UKRAINA, RUMUNIJA

Siuntinių paėmimas iš namų:
630-774-2136

Asmeninių siuntų tel.:
708-907-3000

SIUNTINIŲ PRIĖMIMO VIETOS

NAUJA Granitex 704 N. Larch Ave. Elmhurst, IL 60126 Tel: 630-888-1838

NAUJA Biomed 360 Townline Rd. Mundelein, IL 60060 Tel: 847-566-8676

NAUJA Biomed 2 4548 N. Harlem Ave. Harwood Heights, IL 60706 Tel: 773-856-2430

NAUJA Galos Caves 6501 W. Irving Park Rd. Chicago, IL 60634 Tel: 773-283-7701

NAUJA Extreme Exteriors 3740 N. 25th Ave. Suite D Schiller Park, IL 60176 Tel: 847-671-1155

NAUJA Excel Insurance 5150 W. Belmont Ave #4, Chicago, IL 60641 Tel: 773-777-4700

NAUJA Atlantic Express Chicago 2719 W. 71 St. Chicago, IL 60629 Tel: 773-434-7919

Siūlome automobilių gabenimą į visas pasaulio šalis, automobilių pirkimą iš visų JAV aukcionų, asmens turto perkraustymą **1-708-599-9680**

Centrinio ofiso adresas:
8801 S. 78TH AVE, BRIDGEVIEW, IL 60455

Smilga 2819 83rd St. Darien, IL 60561 Tel: 630-427-0929

Lithuanian Plaza 9521 S. Hoberts Rd., Palos Hills, IL 60465 Tel: 708-599-0666

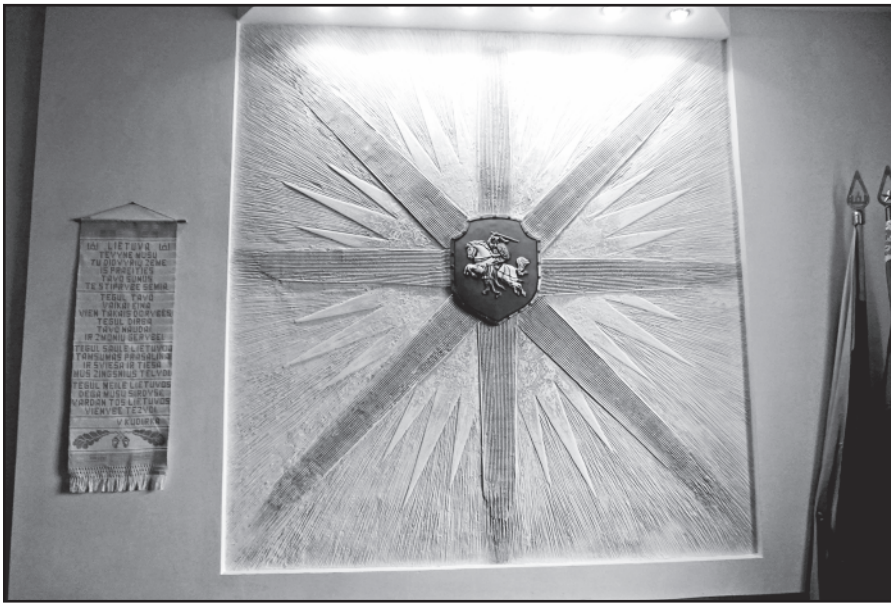
Kunigaikščių Užeiga 6312 S. Harlem Ave., Summit, IL 60501 Tel: 708-594-5622

Rūta 6551 South Cass Ave., Westmont, IL 60559 Tel: 630-964-7882

Always With Flowers 1138 B S. Slate St., Lemont, IL 60439 Tel: 630-257-0330

Eurus Deli 22 W. 535 Butterfield Rd., Glen Ellyn, IL 60137 Tel: 630-409-1290

Wonders of Nature 714 S. Buffalo Grove Rd., Buffalo Grove, IL 60089 Tel: 847-793-1000

Šiose patalpose veikia ir sekmadieninė lituanistinė mokykla.

ta pamokos, ir dėl tokios tvarkos mokytojas jau tik du sekmadienius per mėnesį gali atvažiuoti, nes pirmadienį vaikai jau eina į baltarusišką mokyklą, pas mus jie neateis. Rašėme raštus, prašėme atsižvelgti į šias aplinkybes", – prisiminė A. Dirginčius.

Iš viso Gardino Lietuvių Bendruomenei priklauso apie 130 žmonių, tačiau aktyvesni yra apie 40–50 – jie renkasi į šventes, mini įvairias sukaktis, dalyvauja išvykose, bendrauja su kitų bendruomenių nariais. Gardine veikia dvi vietos lenkų bendruomenės, taip pat savo susivienijimus turi žydai, totoriai, vokiečiai, rusai, baškirai, armėnai, kitų tautybių žmonės – tokių bendruomenių yra net vienuolika.

A. Dirginčius džiaugiasi, kad per tuos du dešimtmečius pavyko nemažai nuveikti. 1995-aisiais, kai susikūrė „Tėvynė“, prie senosios Gardino pilies buvo pastatyta žinomo lietuvių menininko medžio drožėjo Ipolito Užkurnio sukurta skulptūra Vytautui Didžiajam. Pasirinkta puiki vieta paminklui, nes čia nuolat praeina didžiuliai turistų srautai, šalia yra ir naujoji pilis, įsikūrusi biblioteka, kitos įstaigos.

Pernai miestą papuošė dar vienas lietuviškas akcentas – ant buvusios Gardino berniukų gimnazijos sienos atsirado paminklinė lenta, baltarusių ir lietuvių kalbomis skelbianti, kad šiame pastate lotynų ir graikų kalbas 1912–1914 metais dėstė lietuvių kalbininkas, bendrinės kalbos tėvu vadinamas Jonas Jablonskis. Tada čia buvo surengta graži šventė.

Prieš kelerius metus A. Dirginčių, kuriam jau 78-eri, pakeitė naujas pirmininkas Antanas Juodaitis, kilęs iš Šakių rajono. Jis tęsia anksčiau pradėtus darbus. Pats didžiausias iš jų buvo šiemet liepos pabaigoje minėtos 20-osios „Tėvynės“ įkūrimo metinės.

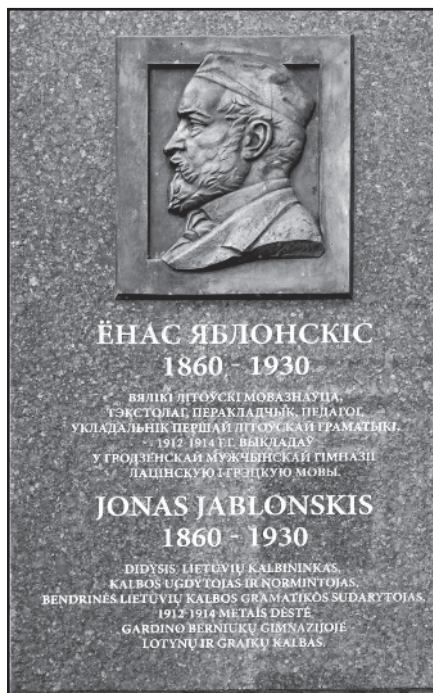
„Jubiliejaus proga sulaukėme daug garbių svečių – atvyko Lietuvos ambasadorius Baltarusijoje Evaldas Ignatavičius, konsulato Gardine atstovai, Lietuvos Seimo nariai, svečiai iš Lietuvos užsienio reikalų ministerijos. Sulaukėme ir atstovų iš kitų lietuvių bendrijų Baltarusijoje – iš Minsko, Gervėčių, Pelesos, Lydos, Rodūnios. Po Mišių šventos Brigitos bažnyčioje, kurias lietuvių kalba aukojo Gardino vyskupas Aleksandras Kaškevičius, keliavome link paminklinės lentos Jablonskiui, po to sustojome prie buvusios Vytauto bažnyčios", – pasakojo dabartinis pirmininkas A. Juodaitis.

Ši bažnyčia, pati gražiausia Gardine, buvo pastatyta dar 1392 metais ir žinoma kaip Vytauto bažnyčia. 1801 metais ji buvo paversta pravoslavų soboru, o 1920 metais vėl atiteko katalikams – čia veikė katalikų garnizono maldos namai. Galiausiai 1961 metais Vytauto bažnyčia valdžios sprendimu

buvo suldyta su žeme. Dabar toje vietoje yra pastatytas gražus atminimo ženklas.

20-ojo „Tėvynės“ jubiliejaus dalyviai aplankė ir puikiai per tuos metus išsilaikiusį paminklą Vytautui Didžiajam. Šalia esančiame senosios pilies kieme vietos lietuviai visada švenčia savo šventes. A. Dirginčius sakė, kad planuojama vieną sieną šalia senosios pilies papuošti švento Kazimiero freska, nes būtent Gardine šis šventasis ir mirė 1484 metų kovo 4-ąją.

Jubiliejinio renginio dalyviai iš Gardino išvyko prie Augustavo kana-

Atminimo lenta kalbininkui J. Jablonskiui.

lo, kuriame plaukiojo laivu „Nemunas“, grožėjosi apylinkėmis, bendravo. Šventė įsiminė puikia organizacija, ją parėmė ir Lietuva, ir vietos valdžia, ir keletas Gardino verslininkų, tarp kurių yra ir lietuvių.

„Bendruomenei nėra lengva, nes žmonės sensta, nepajėgia ateiti į susirinkimus, o jaunimui rūpi kiti dalykai. Lietuvių kalbos mokosi ne tik vaikai, jos nori išmokti mišrių šeimų nariai, taip pat verslo žmonės, turintys ryšių su Lietuva, ji moka algas mokytojams, skyrė lėšų patalpų remontui, bet nuolat brangsta jų nuoma, tad verstis sunku. Tačiau nenorime skųstis – svarbu, kad bendruomenė reikalinga žmonėms, kad išgyvenome tuos dvidešimt metų, kai būdavo ir labai sunkių momentų.

Planuojame naujus darbus, naujus renginius, laukiame naujų mokinių lituanistinėje mokykloje. Mūsų veikla patvirtina, kad esame gana suaugęs, išsilavinęs ir darnus susivienijimas, o „Tėvynės“ durys visada yra atviros", – sakė A. Juodaitis.

A † A IRMINA JUZĖ LESEVIČIŪTĖ

Mirė 2015 m. rugsėjo 25 d.

Gimė 1914 m. kovo 11 d. Kaune, Lietuvoje.

Gyveno Marquette Park, Chicago, IL.

Nuliūdę liko artimi draugai Anelė Bagdonienė su šeima bei kiti giminės.

A. a. Irmina buvo dukterė a. a. Juozo ir Onos Lesevičių, sesuo a. a. Aldonos ir Birutės.

Velionė buvo diplomuota chemikė ir priklausė Lietuvos Dukterų draugijai.

A. a. Irmina bus pašarvota trečiadienį, rugsėjo 30 d. nuo 9 val. r. iki 10 val. ryto Švč. M. Marijos Gimimo bažnyčioje (Marquette Park, IL), kurioje 10 val. ryto bus aukojamos šv. Mišios už jos sielą. Po šv. Mišių velionė bus palaidota Šv. Kazimiero kapinėse.

Nuoširdžiai kviečiame visus artimuosius, draugus ir pažįstamus dalyvauti laidotuvėse.

Artimi draugai

Laidot. direkt. Donald M. Petkus, tel. 800-994-7600 arba
www.petkusfuneralhomes.com

A † A JONAS VYTAUTAS VAZNELIS

Mirė 2015 m. rugsėjo 26 d., New Lenox, IL.

Gimė 1954 m. rugsėjo 20 d. Chicago, IL.

Gyveno Orland Park, IL.

Marquette Park, Chicago, IL.

Nuliūdę liko: žmona Kamila Seroka-Vaznelienė; sūnus Petras Vaznelis; sūnus Vytautas Vaznelis su žmona Trish; dukterė Laura Vaznelytė; sūnus Sebastian Vaznelis su žmona Gina; dukterė Dorothy Vaznelytė; anūkė Gia; tėvas Jonas, mama Natalija Rauchaitė; brolis Sigitas su žmona Rūta; svainė Stefa Vaznelienė; dukterėčios ir sūnėnai bei kiti giminės.

A. a. Jonas buvo brolis a. a. Algimanto.

Velionis bus pašarvotas trečiadienį, rugsėjo 30 d. nuo 3 val. p. iki 9 val. v. Petkus Lemont laidojimo namuose, 12401 S. Archer Ave. (arti Derby Rd.), Lemont, IL.

Laidotuvės įvyks ketvirtadienį, spalio 1 d. 9:30 val. ryto iš Petkus Lemont laidojimo namų velionis bus atlydėtas į Pal. Jurgio Matulaičio misiją, kurioje 11 val. ryto bus aukojamos šv. Mišios. Po šv. Mišių a. a. Jonas Vytautas bus palaidotas Šv. Kazimiero kapinėse.

Nuoširdžiai kviečiame visus artimuosius, draugus ir pažįstamus dalyvauti laidotuvėse.

Giliai liūdinti šeima

Laidot. direkt. Donald M. Petkus, tel. 800-994-7600 arba
www.petkusfuneralhomes.com

www.draugas.org/mirties.html

Remkime Draugo fondą

www.draugofondas.org

Nuo 1992 metų Draugo fondas padeda išlaikyti mūsų lietuvišką, katalikišką „Draugo“ laikraštį. Prisiminkite Draugo fondą savo testamente. Keletas stambesnių palikimų užtikrins „Draugo“ laikraščio gyvavimą daugelį metų!

Draugo fondas

4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629 • tel: 773-585-9500

PAS MUS IR APLINK MUS

■ **Švč. Mergelės Marijos Nekalto Prasidėjimo** bažnyčioje (2745 W. 44th St., Chicago, IL) spalio 4 d. 10 val. r. švęsime 27-tąjį eilinį metų sekmadienį. Eucharistijos šventimą atnašaus kun. Gediminas Keršys. Taip pat primename, kad lietuviškos Mišios aukojamos ir ketvirtadieniais 8 val. r. Po jų klausomos išpažintys. Kviečiame visus dalyvauti.

■ **Spalio 11 d., sekmadienį, 2 val. p. p.** Jaunimo centro didžiojoje salėje bus rodomas Vilniaus teatro „Atviras ratas“ spektaklis suaugusiems „Sparnuotasis Matas“. Spektaklio pelnas skiriamas paremti Čikagos liuanistinę mokyklą. Vaidinimo metu maži vaikai bus nemokamai prižiūrimi! Bilietus (20 dol.) galima įsigyti Lithuanian Plaza Deli, „Kuni-gaiškčių užėjoje“, Old Vilnius Café, o šeštadieniais – Čikagos liuanistinėje mokykloje, taip pat tel. 708-369-8324 (Antanas). Prieš spektaklį, nuo 12 val. p. p. Jaunimo centro kavinėje galėsite pavalgyti pietus, kuriuos paruoš „Bravo Bites“. Pietų kaina – 15 dol. Pietų pelnas taip pat skiriamas paremti Čikagos liuanistinę mokyklą.

■ **Spalio 13 d., antradienį, 6:30 val. v.** kviečiame į dokumentinio filmo „Pakeliui į prielauką“ pristatymą (scenarijaus autorė ir režisierė – Ramunė Sakalauskaitė). Pristatymas vyks Susivienijimo Lietuvių Amerikoje (SLA) patalpose, 307 West 30 Street New York, NY. Filmą skirtas vienam ryškiausių šiuolaikinių teatro režisierių Rimui Tuminui. Dokumentinėje juostoje stengiamasi atskleisti R. Tumino teatro virtuvės išskirtinumą ir ypatingą jo režisuojamų spektaklių reputacijų skonį. Jis pats pasakoja, kaip teatras atėjo į jo gyvenimą ir jį paveikė.

■ **Spalio 18 d., sekmadienį, 12 val. p. p.** Švč. Mergelės Marijos Gimimo parapijos salėje (6812 S. Washtenaw Ave., Chicago, IL 60629) bus rodomas filmas „Nematomas frontas“ (lietuvių k.). LŠSĮ nariai susirinkusiuosius vaizdus kareiviška koše. Kviečiame atvykti! Tel. pasiteirauti: 773-899-1067.

■ **Spalio 23 d. 4 val. p. p.** American Museum of Natural History, Central Park West ir 79 g-vė, New York, NY 10024, rengiama Aldonos Watts filmo „Dainų šalis“ premjera. Filmo kūrėjai Aldona ir Julian Watts įkvėpti savo močiutės pasakojimų apie jos karo metų vaikystę keliauja į Lietuvą – į Dainavą, kur sutinka penkias kaimo dainininkes – liaudies dainos ir paveldo plačiaja prasme puoselėtojas.

■ **Spalio 25 d., sekmadienį, organizacija „Vaiko vartai į mokslą“** kviečia visus rėmėjus į tradicinius lėšų telkimo „Derliaus pietūs“ Pasaulio lietuvių centre, Lemont, IL. Pradžią – 12:30 val. p. p. Matysite trumpą meninę programą, sužinosite apie organizacijos remiamus dienos centrus Lietuvoje, kuriuos lanko rizikos grupės šeimų vaikai. Status ir vietas galima užsisakyti tel. 630-243-1089 (Rūta Šmulkstienė arba el. paštu: r.l.smulks_tys@sbcglobal.net) ir tel. 630-243-1228 (Rita Vencloviėnė) arba el. paštu: venclovas@comcast.net).

■ **Waukegan/Lake County ir gretimų apylinkių lietuvių kviečiami į lietuviškas pamaldas** Santa Maria del Popolo parapijos koplyčioje, kurios vyksta kiekvieną antrą mėnesio sekmadienį 2 val. p. p. Koplyčios adresas – 116 N. Lake St., Mundelein, IL 60060. Šiais metais pamaldos vyks: spalio 11 d., lapkričio 8 d. ir gruodžio 13 d. Kviečiame gausiai dalyvauti. Tel. pasiteirauti: 224-717-1463.

■ **Rudenį Pasaulio lietuvių centre vėl vyks anglų kalbos kursai.** Klasėje kalbama bus tik angliškai! Lavinsite savo anglų kalbos žodyną, gramatiką ir tarimą. Išmoksit kasdieninių daiktų pavadinimus, kaip susikalbėti paroduotuvėse bei gydytojų kabinetuose ir kaip bendrauti įvairiose situacijose. Darysite klaidas! Mokytoja jas ištaisys! Kviečiame tobulėti su mumis. Šie kursai organizuojami Jums! Daugiau informacijos tel. 630-257-8787.

DRAUGAUKIME!

Iškilmingi **DRAUGO PIETŪS** ir **KONCERTAS**
2015 m. spalio 4 d., sekmadienį,
12 val. p. p. Pietūs – 1 val. p. p.

Willowbrook Ballroom • 8900 Archer Ave., Willow Springs, IL

GARBĖS SVEČIAI:

Lietuvos Respublikos
užsienio reikalų ministras
LINAS LINKEVIČIUS

Lietuvos Respublikos
generalinis konsulas Čikagoje
MARIJUS GUDYNAS

MENINĘ PROGRAMĄ ATLIKS:

Grupė **KAUKAS** (J. ir R. Grabliauskai)
ir
Pop choras **SVAJONĖ** (vad. S. Šimkuvienė)

Lietuvos Respublikos užsienio reikalų ministras
LINAS LINKEVIČIUS

Pokylis kaina – 75 dol. asmeniui

Grupė **KAUKAS**
Rimas ir Jūratė Grabliauskai

Pop choras **SVAJONĖ**

Bilietus galima įsigyti DRAUGO administracijoje – tel. 773-585-9500
4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629

DRAUGAS – lietuvių kalba leidžiamas laikraštis nuo 1909 m.

DRAUGAS NEWS – mėnesinis laikraštis anglų kalba

LITHUANIAN HERITAGE – žurnalas anglų kalba

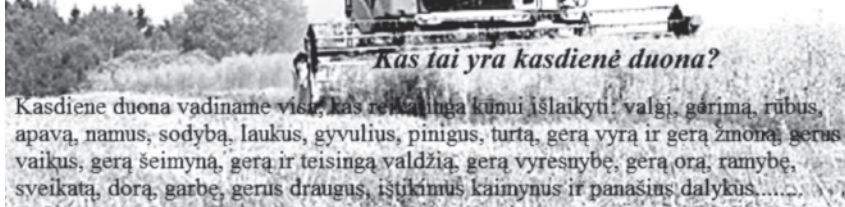
www.draugas.org – www.draugas.org/news

PARAIŠKOS LIETUVIŲ FONDO STIPENDIJOMS GAUTI PRIIMAMOS iki spalio 10 d.

Kviečiame nuolatinių studijų studentus, studijuojančius aukštosiose mokyklose, pildyti 2015 m. paraiškas Lietuvos Fondo stipendijoms (iki 5 000 dol.) gauti. Parama stipendijoms skiriama iš Fonde įsteigtų specialios paskirties fondų.

Spalio 4d. 11.30v.r. PJŪTIES PADĖKOS ŠVENTĖ SU ŠIUPINIO PIETUMIS IR MUZIKA

DĖKOSIME DIEVUI
UŽ KASDIENINĘ DUONĄ!

Kasdiene duona vadiname visą, kas reikalinga kūnui išlaikyti: valgį, gėrimą, rūbus, apavą, namus, sodybą, laukus, gyvulius, pinigus, turtą, gerą vyrą ir gerą žmoną, gerus vaikus, gera šeimyną, gerą ir teisingą valdžią, gerą vyresnybę, gerą orą, ramybę, sveikatą, dorą, garbę, gerus draugus, ištikimus kaimynus ir panašius dalykus.....

Spalio 4 d., sekmadienį, 11:30 val. r. lietuvių evangelikų liuteronų Tėviškės parapijoje, 5129 Wolf Rd., Western Springs, IL – Pjūties padėkos šventė. Pamaldos, šiuo pietūs, muzika – atvykite!

Informacija tel. 708-229-2795 arba
teviskes.parapija@gmail.com

PRENUMERUOKIME IR SKAITYKIME
„DRAUGĄ“

Los Angeles Lietuvių Dienos

29-toji Metinė Lietuvių Dienų Šventė
2015-TUJŲ METŲ, SPALIO MĖNESIO 3 ir 4 DIENA
Šv. Kazimiero Lietuvių Parapijoje,
2718 St. George Street, Los Angeles, CA 90027

Muzika ir Tautiniai Šokiai
Lietuviškas maistas, gėrimai, alus
Gintaro papuošalai, suvenyrai, audiniai, meno kūriniai
3 prieš 3 Krepšinio turnyras
Šeštadienio vakaro nuostabi, linksma programa, šokiai

- "Grand Marshall" – Kęstas Reivydas
- Agnė Giedraitytė
- "LB Spindulys" – Los Angeles
- Kęstutis Daugirdas ir "Los Angelai"
- "Malūnas" – Baltimore
- Šokėjai, dainininkai iš Lietuvos
- Šv. Kazimiero, Los Angeles, mokykla
- "Suktinis" – Čikaga
- "Tolimi Aidai" – Los Angeles

apsilankykite mūsų svetainėje, ltdays.com